

№ 134.

Kalendarzyk tygodniowy:

Piąt. Serca Jezusowego.
Sob. św. Wita i Modesta.
Niedz. św. Benona W.
Pon. św. Jolenty W.
Wt. św. Marka.
Śr. św. Gerwazego.
Czw. św. Sylweryusza P.

Wschód słońca godz. 3 m. 40
Zachód słońca godz. 8 m. 20
Dług dnia godz. 16 m. 40
Przybyło d. godz. 9 m. 07

CENA PRENUMERATY:

W ŁODZI:

Rocznie rb. 6 k. —
Półrocznie „ 3 „ —
Kwartalnie „ 1 „ 50
Miesięczn. „ „ 50
Odnoszenie 10 k. m.
Egz. pojedynczy 3 k.

Z przesyłką pocztową:

Rocznie rb. 7 kop. 40

Półrocznie „ 3 „ 20

Zagranicą:

Miesięcznie rb. 1 kop. 10

Redakcja

w Łodzi

ul. Przejazd № 8.

Telefonu № 593.

ROZWOJ

dziennik polityczny, przemysłowy, społeczny i literacki, ilustrowany.

Piątek, dnia 14 czerwca 1912 roku.

Kantory: własny w Warszawie, ul. Hoża № 32; w Pabianicach u p. Teodora Minke;
w Zgierzu, w aptece p. Patka.

CENA OGŁOSZEN: Nadesłane przed tekstem 50 kop. za wiersz petitowy. Zwyczajne ogłoszenia za tekstem po 7 kop. za wiersz nonparelowy lub jego miejsce. Małe ogłoszenia po 2 kop. od wyrazu (dla poszukujących pracy po 1¹/₂ kop.). Najmniejsze ogłoszenie 20 kop. Reklamy i Nekrologi po 20 kop. za wiersz petitowy. Za dołączenie prospektów 6 rub. od tysiąca egzemplarzy. Artykuły bez oznaczenia honoraryum Redakcja uważa za bezpłatne: rękopisów drobnych nie zwraca. Ogłoszenia w tekście 1 rub. za wiersz petitowy.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych, od godziny 3—4-ej po południu.

Helenów. W niedzielę d. 16 czerwca r. b. Helenów.

Na cel Tow. niesienia pomocy biednym chorym „LINAS NACHOLIM”

WIELKA ZABAWA OGRODOWA połączona z nadzwyczajnymi atrakcjami:

Jedną nogą na tamtym świecie gimn. akt. — Walkę z bykiem wyk. znany atleta p. Sandarow. — Śmiertelny skok na rowerze do wody z wieży 4 pięter i polof wyk. p. Wituch i Lady. — Oryginal. tańce i inne ciekawe atr. Niespodzianki szczęścia, wartościowe przedmioty. Podczas zabawy: konfetti, walka kwiatowa, fajerwerki, ognie bengalskie. Obrazy z działalności Towarzystwa i t. p. — 3 orkiestry. — Początek zabawy o g. 3 po południu. Wejście dla dorosłych po 50 k., dla dzieci po 25 k. 1911

Ptasznik z Tyrolu.

Lat dwadzieścia miał mój dziad,
Był on wtedy chłopiec chwał,
Siedział z Rózią pośród skał
I Szustowa koniak miał.

Raczyć się koniakiem tym
Tak przyjemnie było im,
Ze odtąd ten święty płyn
Pije dziadek, ojciec, syn.

1287

Restauracya Wawelu.

Prace około odnowienia zamku na Wawelu postępują systematycznie. Obecnie kończą się roboty murarskie i kamieniarskie około restauracyi dziedzińca arkadowego. W pełnym toku są prace renowacyjne około pięciu ostatnich arkad krążganków zamkowych, pochodzących z czasów Zygmunta Starego. Z końcem bieżącego roku usunięte zostaną rusztowania, zasłaniające obecnie podwórze zamkowe i wtedy można będzie widzieć i podziwiać całokształt jednego z najpiękniejszych podwórców renesansowych.

Na fasadach północnej i wschodniej zamku oraz na krążgankach osadza się obecnie na I i II p. ciosowe obramienie okien według starych fragmentów, zachowanych częściowo w murach, częściowo znalezionych w rumowiskach. Również główny gzyms ciosowy w fasadzie wschodniej i południowej jest już wykonany i w tym roku będzie osadzony. Na części południowo-wschodniej rozpoczęto już wykonywanie żelaznej konstrukcyi dachu, który ma być przed zimą cały postawiony i ukończony. W salach skrzydła południowo-wschodniego odkryto bogate freski, do restauracyi których przystąpi kierownictwo w roku przyszłym, po ustawieniu dachów i stropów.

Rozpoczęto również odnowienie baszty Sandomierskiej od strony kościoła Bernardynów. Była ona jedną z baszt murów obronnych zamku, rozebranych przez wojskowość po r. 1850. Baszcie tej będzie przywrócona cała jej górna część oraz dach spiczasty, stożkowaty, a plany w tym kierunku zostały sporządzone według dawnych zdjęć i rysunków, znajdujących się w komendzie krakowskiej.

Restauracya komnat wewnętrznych będzie rozpoczęta dopiero po ukończeniu wszystkich dachów i stropów oraz po ostatecznej decyzji w sprawie przeznaczenia każdej z tych komnat.

W północno-wschodnim narożniku zamku od-

kryto w grubości murów dwie klatki schodowe — jedną kręconą, drugą prosto biegnącą. Klatki te przywrócone zostały do pierwotnego stanu. Schody w tych klatkach, prowadzące jedynie z I na II piętro służyły jako komunikacya służbowa i jako przejście sekretne, gdy król z sal I p. przechodził do apartamentów na II p. Nadały one temu narożnikowi charakter więcej średniowieczny. W czasach przebudowy zamku schodki te zostały w większej części zniszczone, a klatki schodowe zostały użyte do przeprowadzenia przewodów kominowych. Narożnik ten jest jedną z najbardziej interesujących części zamku, a to z powodu Kurzej Stopki, pawilonu gotyckiego Jadwigi i Jagielly, wieży Zygmunta III, sali Kazimierza W. o jednym słupie, kapliczki Zygmunta III oraz wielkiej ilości obramień drzwiowych z epoki gotyku, renesansu i baroku, tudzież przepięknego kominka marmurowego w sali Zygmunta III na II piętrze.

Bastyony fortyfikacyi, wzniesione w czasach austriackich, poddane zostały gruntownej restauracyi z zachowaniem kompletnej architektury wojskowej owej epoki.

Sprawa restauracyi dawnych kuchni królewskich, przebudowanych na szpital, nie jest jeszcze do dzisiaj rozstrzygnięta. Nie wiadomo, czy budynki te będą zniszczone, i czy na ich miejscu powstanie jaka budowla. W tym miejscu pragnie, jak wiadomo, postawić Szymanowski portyk z „Pochodem królów”.

Na głównym podwórzu przed stajniami króla Władysława IV, znaleziono przy kopaniu dołu na wapno fundamenty budynków, które na żadnym planie nie są naznaczone.

Dawny gmach szpitala garnizonowego, przeznaczony na Muzeum Narodowe, został objęty przez miasto. Częściowe adaptacye w tym gmachu zostały już rozpoczęte.

Jak Alzacya i Lotaryngia bojkotują germanizm.

Ostatnie wypadki, szczególnie zaś słowa cesarza Niemiec, wypowiedziane na śniadaniu u barona Zora de Bulach, przyczyniły się do utrwalenia w prowincjach zabranych stanu umysłów, który panuje tam od pewnego już czasu.

We wszystkich warstwach ludności miejscowej manifestuje się wyraźny bojkot wszelkich przedsięwzięć, jak koncertów, wystaw, mających charakter niemiecki.

Można wprost mówić o biernym oporze ludności przeciwko zakusom germanizacyjnym.

Oto przykłady;

Podczas poprzednich wizyt Wilhelma II w Alzacyi i Lotaryngii, pewne siery z pośród mieszkańców kraju, miały zwyczaj wywieszać na domach swych chorągwie. Tym razem wstrzymało się od tego zupełnie, naprzód w Alzacyi, potem w Lotaryngii, dokąd Wilhelm przybył nazajutrz po swej mowie. Podczas Zielonych Świątek tegorocznych w Metz odbył się wielki festiwal towarzystw śpiewających niemieckich.

Można było na palcach policzyć alzatzyków, biorących udział w święcie.

W dniu 9 b. m. sekretarz stanu Alzacyi i Lotaryngii, de Bulach otworzył w Metz doroczną wystawę sztuk pięknych. Liczni przedstawiciele władz cywilnych i wojskowych wzięli udział w uroczystości. Ale z pomiędzy ludności miejscowej oprócz paru członków rady miejskiej z zarządu na wystawie nie było nawet dziesięciu osób. Artyści miejscowi nie wzięli żadnego udziału w wystawie.

Parę dni temu damy niemieckie urządziły sprzedaż kwiatka na cele niemieckie, którymi się opiekują. Żaden alzatzczyk nie dał na to złamanego feniga.

Nigdy jeszcze od roku 1870 ludność nie zachowywała się tak opornie względem wszystkich objawów życia niemieckiego, jak teraz.

Jest to prosta i naturalna reakcyja na napływ fali germanistów i jako „signum temporis” zasługuje na najwyższą uwagę.

Przeciw starości.

Z Paryża donoszą, iż prof. Miecznikow, dyrektor instytutu Pasteura, zajmujący się obecnie wynalezieniem środka przeciw starzeniu się człowieka, miał w Akademii Umiejętności dłuższy wykład o wynikach swej pracy.

Miecznikow opowiedział, iż czynił on próby z trującymi bakteriami w kiszce, które przez wydzielanie indolu i fenolu sprządzają powoli porażenie systemu arteryjnego, nerki, wątroby i mózgu, a tem samem powodują równocześnie ujawniające się coraz więcej starzenie się ciała.

Podług Miecznikowa, rozchodziłoby się o to, aby miążnicy (kiszce wielkiej) dać możność wytwarzania cukru. Potrzebnego do wytwarzania cukru bacyla znalazł Miecznikow w jelitach psa i nazwał go „glycobacter”. Wypróbował go z początku na szczurach, później zaś w kilku przypadkach na ludziach. Glicobacter przyrządzono w mieszanej potrawie, składającej się ze 120 gramów mięsa oraz 500 — 600 gramów kwaśnego mleka, jarzyn, mąki i owoców.

Przy wszystkich próbach skonstatował Miecznikow ubytek widoczny obu rozkładowych trucizn, indolu i fenolu. Próby z tym nowym eliksirem życiowym mają trwać nadal.

Jak ratować porażonych od pioruna?

Tragiczny wypadek niedawny na cmentarzu poucza, że i dziś nawet w Warszawie, w centrum oświaty kraju, na punkcie elementarnych wiadomości lekarskich, nieuctwo i przesąd święcą swe tryuny.

Objawom tym możnaby zaradzić w stopniu znacznym, — pisze dr. Kaz. Niedzielski w „Dniu” — gdyby znajomość rzeczy tych szeroko wśród ogółu na większą, niż dotąd skalę. W sprawie tej wiele mogłaby zdziałać prasa codzienna, jedyny u nas pokarm duchowy, tysięcy wielu, jeśli by artykuły z zakresu higieny, ratownictwa i spopularyzowanej wiedzy lekarskiej drukowała chętnie. Czyni tak zdawna już prasa zagraniczna. W prasie naszej na punkcie tym panuje pogląd odmienny. Artykuły „hygieniczne” uważa się za mało efektowne, zbyteczne i nudne.

Piorun, czyli gwałtowne wyładowanie elektryczności uderza w rozpędzie swym ku ziemi przedewszystkiem w przedmioty wysokie i spiczaste, w drzewo, wieżycę, maszty, słupy wszelkiego rodzaju, w ustawione na polach stogi siana, pomniki i t. p. Znajdujące się na drodze przeszkody zniekształca i niszczy, zabija ludzi i zwierzęta, zapala domy, bądź drzewa, topi metale, rozwała mury nawet. Jest, jak wiadomo, jedną z najwybitniejszych cech burzy — a towarzyszą mu stale; błyskawica, t. j. olbrzymia, zygzakowata najczęściej iskra elektryczna i długotrwała huk, zwany grzmotem. Ponieważ stosunkowo do częstego występowania zjawiska, o którym mowa, wypadków z ludźmi nie bywa znów tak wiele, człowiek do burz i piorunów przyzwyczaja się i reaguje na nie dość słabo, czasami zbyt obojętnie. W obojętności tej zapomina, że każdej chwili może się stać ofiarą tego równie groźnego, jak i wspaniałego „gniewu Natury”. Nie zawsze bowiem obroni go szczęśliwy zbieg warunków, a zdarzające się od czasu do czasu porażenia śmiertelne powinny skłaniać do przedsięwzięcia koniecznych podczas burzy zabiegów i środków ostrożności.

Na ciele ludzkim piorun wytwarza oparzenia pierwszego (zaczerwienienie skóry) i drugiego stopnia (powstawanie pęcherzy). Podskórne wylewy krwawe (obrzemienia i plamy) są również objawem nader częstym; natomiast w wyjątkowych wypadkach tylko stwierdza się podczas badania uszkodzonych pęknięcia kości.

Ludzie, którzy nie umierają od razu lub ogłuszeni tylko, mogą, oprócz oparzeń, ulegać wstrząśnięciu mózgu. Po przyjsciu do przytomności skarżą się na uczucie zimna, bolesne skurcze i targanie w dłońiach i stopach, niedowład kończyn, są wyleknieni bardzo, niekiedy tracą pamięć. Jakkolwiek w większości razy wszystkie te chorobowe objawy przechodzą bez śladu, sprawa może czasami wikłać się. Do komplikacji najczęstszych należą: wypadanie włosów skutkiem oparzeń i zgorzeli cebulek oraz tworzenie się spraw ropo-zapalnych (ropówki i ropnie) w miejscu podskórnych wylewów i krwisteków. Poronienia i porody przedwczesne są również w wypadkach tych na porządku dziennym.

Trupy porażonych przez piorun sztywnieją nader prędko.

Celem zabezpieczenia się, należy mieć w pamięci przepisy i rady następujące:

Jeżeli burza zaskoczy w ogrodzie lub w polu, nie należy nigdy stawać lub siadać pod drzewem. Trzymane w kieszeni bądź w ręku znaczniejsze wymiarem przedmioty metalowe; noż, klucze, siekierę, łopatę, motykę, konewkę lub kosę należy odrzucić precz od siebie, to samo uczynić z wpiętą w kapelusza damski gigantycznych rozmiarów szpilką — sztyletem, wszystkie te bowiem utensylia, jako wyrobione z metalu mogą przyciągnąć elektryczność. Jeżeli w czasie burzy znajdujemy się w domu, nie można lokować się w pobliżu piecyka żelaznego, ani też przy oknie otwartym, gdyż wilgoć zapatrzonej w okna ściany przyciąga błyskawicę więcej, niż ściana sucha. Drzwi jednak powinny być otwarte, po uderzeniu bowiem pioruna mogą wytworzyć się gazy zabójcze dla ustroju. Jaka taka więc wentylacja jest niezbędna.

Raźnego piorunem układa się na podłodze, lub ziemi głową wysoko, a po rozpięciu i rozluźnieniu ubrania, ciało energicznie rozciera się

szczotkami, bądź dłonią i zlewa zimną wodą. Jeżeli chory nie odzyskuje przytomności od razu, należy wykonywać bezwzględnie oddech sztuczny. Nader skuteczny rękoczyn ten wykonywać można dwojako; 1) Ratownik układa dłoń swe z rozstawionymi palcami na prawym i lewym boku chorego i brzuściami paluchów wykonywa ucisk powolny a mocny na górną część brzucha pod żebrami (masaż przepony); po pewnym czasie przerywa zabieg i odpoczywa chwil kilka, poczem naciska znowu. Lub 2) ratujący kładzie przy głowie i z tyłu porażonego, ujmując go za ramiona na wysokości łokci i ramionami temi wywołuje ucisk na klatkę piersiową z obu stron. Po dokonaniu ucisku, ramiona chorego unosi się zwolna do góry i odprowadza ku tyłowi, poczem ucisk na klatkę piersiową wykonywa się znowu i tak naprzemiennie. Przez podnoszenie ramion ta ostatnia rozszerza się (nieprzytomny musi mieć usta otwarte) i otrzymuje pewną ilość świeżego powietrza; dzięki zaś uciskowi bocznemu zwęża się i powietrze zużyte wygania na zewnątrz. Miarowe wykonywanie manipulacji tej zastępuje funkcję prawidłowego wdechu i wydechu; należy tylko wykonywać czynność tę długo i cierpliwie, a jednocześnie, o ile to jest możliwe, wezwać lekarza w każdym po szczególe wypadku.

Pozatem musimy pamiętać, że ciało porażonych, jak butelka leydejska, staje się nieraz zbiornikiem elektryczności i porażeniom ulegały wtórnym osoby ratujące. Lekarz manipulacji na chorych takich dokonywa zawsze po nałożeniu uprzednim rękawiczek gumowych.

Obok odważnych i zbyt odważnych zdarza się osób wiele, które piorunów i burzy lękają się nadzwyczajnie. Zwłaszcza przeraża je huk grzmotu. Lęk taki nie ma jednak podstawy.

Światło przebiega przestrzenią nieskończenie prędkiej od głosu. Uderzenie pioruna zwiastuje błyskawica, huk jest rzeczą późniejszą — post factum. Z różnicy czasu pomiędzy ujrzaniem błyskawicy i usłyszeniem grzmotu można nawet obliczyć poniekąd odległość pioruna. Jeżeli pauza między zjawiskiem pierwszym a drugim (można zastosować; raz, dwa, trzy, i t. d.) nie przewyższa np. 5 sekund, znaczy to, że jesteśmy bardzo blisko chmury gromowej; jeżeli zaś można doliczyć się 20 sekund przerwy, niebezpieczeństwo staje się naówczas daleko mniejsze, burza szaleje w znacznym od nas dystansie.

Obstrukcja rusinów.

Wszystkie dzienniki niemieckie występują przeciwko taktyce obstrukcyjnej posłów ruskich.

Aby umożliwić rusinom wycofanie się z sytuacji obecnej, rząd przedstawi dzisiaj w komisji budżetowej komentarz do projektowanego orędzia cesarskiego w sprawie uniwersytetu ruskiego, zapewniający, że przy założeniu tego uniwersytetu dotychczasowe prawa rusinów do wszechnicy lwowskiej nie będą uszczuplone, dalej, że warunki przejściowe będą złagodzone i wreszcie termin założenia uniwersytetu ruskiego skrócony będzie do lat sześciu.

Prezes Koła polskiego, dr. Leo, zwoła jedynie dla okazania dobrej woli, w charakterze prezesa komisji sejmowej reformy wyborczej, posiedzenie podkomisji tego ciała.

Uroczystości w Moskwie.

MOSKWA 13 czerwca. Na uroczystym obiedzie Najwyższy stół był nakryty na 85 nakryć. Miejsca środkowe zajmowali Najjaśniejszy Pan i Najjaśniejsza Pani Marya Teodorówna, z lewej strony Najjaśniejszego Pana siedziała Wielka Księżna Anastazja Michalówna, następnie Wielki Książę Paweł Aleksandrowicz. Po prawej ręce Jej Cesarskiej Mości siedział Wielki Książę Michał Aleksandrowicz, Wielka Księżna Marya Aleksandrowna, księżna sasko-kobursko-gotajska. Naprzeciwko Najjaśniejszego Pana prezes rady ministrów. Naprzeciwko Najjaśniejszej Pani metropolita Włodzimierz. W czasie obiadu odbył się koncert, wykonany przez chór i orkiestrę artystów teatru Cesarskiego. Po obiedzie Ich Cesarские Mości rozmawiały z osobami zaproszonymi, poczem zaczęto się rozjeżdżać.

Z CESARSTWA.

Zniknięcie sztandarów historycznych. W moskiewskim monasterze, noszącym nazwę Czudowa, przechowywane były sztandary pospolitego ruszenia z r. 1812. Z tymi sztandarami pospolite ruszenie moskiewskie odbyło wojnę w latach 1812—1815.

Obecnie zarząd wojskowy zażądał sztandarów na obchód jubileuszowy, lecz przełożony monasteru nie może ich znaleźć i nikt też nie wie, co się z nimi stało. Zaginione sztandary posiadały wielką wartość historyczną.

Zakwestyonowana nagroda.

Jak się zdaje, lotnik niemiecki Hirth otrzyma jedyną nagrodę w wyścigu awiatycznym Berlin-Wiedeń. Austriacki lotnik nadporucznik Blaschke miał wszelkie szanse otrzymania drugiej nagrody, ale niestety wszystkie spiknęło się przeciwko niemu i niedopuściło go do mety. Jego lot z Wrocławia do Gänserndorfu pod Wiedniem stoi pod względem sportowym wyżej niż lot Hirtha, ale Blaschke koniec końców nie dostał się do mety. Mimo spóźnionej pory popołudniowej, mimo niepogody Blaschke puścił się z Wrocławia w dalszy lot. Wśród burzy i deszczu, często pozbawiony zupełnie możliwości orientowania się, szybował śmiały lotnik przez góry Altvater i dalej ku Wiedniowi. Coraz szybciej zapadały ciemności i nadporucznik Blaschke musiał wylądować koło Strasshof. Na wiadomość telegraficzną, że Blaschke z Wrocławia puścił się w dalszą drogę, Aeroklub po zapadnięciu ciemności kazał palić wielkie ognie w Aspern z drzewa i słomy, a z Wiednia dawał sygnały elektryczne. Ale wśród ulewy, gradu i burzy Blaschke światła nie widział i musiał wylądować na łanie zboża. Koła maszyny owinęły się w zboże, które stało się hamulcem. Podczas lądowania nadporucznik Blaschke skaleczył się w twarz, zaś pasażer jego nadporucznik Nittner doznał kontuzji na pierśsiach. Aparat został zniszczony. Nadporucznik Blaschke był oddalony od mety zaledwie na 10 kilometrów.

Niesłuszne byłoby zakwestyonowanie tej nagrody.

Przemysł i handel w pow. łódzkim.

W roku zeszłym w obrębie pow. łódzkiego z m. Zgierzem włącznie było czynnych 122 fabryk i 175 różnych zakładów przemysłowych. Praca fabryczna przedstawiała wartość 7,871,579 rb., a produkcja zakładów przemysłowych 3,333,301 rb., czyli razem rubli 11,204,880, o 237,750 rb. więcej, niż w roku poprzednim. We wszystkich fabrykach i zakładach przemysłowych pracowało w roku sprawozdawczym 7,838 robotników. Przemysł drobny, oraz zakłady rzemieślnicze i rękodzielnicze wszystkich miejscowości powiatu łódzkiego, zatrudniające z górą 10 tysięcy osób, dały w roku zeszłym obrotu 3,926,354 rb.

Ogółem wytwórczość fabryk, zakładów przemysłowych, zakładów drobnego przemysłu, zakładów rzemieślniczych, oraz rękodzielnicztwa przedstawiała w okresie sprawozdawczym wartość 15,131,234 rb.

Zakładów handlowych wszelkiego rodzaju w roku zeszłym było czynnych w powiecie 1,369. Obrót w nich wyniósł w tym czasie 2,768,850 rb. o 248,065 rb. mniej niż w roku poprzednim.

Przemysł i handel w Zgierzu, oprócz zakładów drobnych, rzemieślniczych i rękodzielnicztwa, w roku sprawozdawczym przedstawiał się sam w sobie następująco: fabryk czynnych było 30 z 3,200 robotnikami; wytwórczość fabryk przedstawiała wartość 5,182,109 rb., zakładów przemysłowych było czynnych 8 z 268 robotnikami i obrotem 503,000 rb. Zakładów handlowych w roku zeszłym prosperowało w Zgierzu 214, obrót w nich wyniósł 567,200 rb.

Razem obrót w fabrykach, oraz zakładach przemysłowych i handlowych zgierskich wyniósł w roku sprawozdawczym 6,755,399 rb.

(a)

Podając te cyfry ze sprawozdań urzędowych, Redakcja nie przyjmuje za nie odpowiedzialności. W nr. 126 podaliśmy cyfry, dotyczące Scheiblera i Grohmana, według których Scheibler wykazał 3,108,342 rb. dochodu, a Grohman 8,340,069 rb. Cyfry te zaczerpnięte były z „Pietrok. Gubern. Wied.” i znalazły się w ogłaszanych tam urzędowych bilansach z podpisem zarządu.

WYSTAWA RZEMIEŚLNICZA.

Na wczorajszym posiedzeniu komitetu wykonawczego wystawy rzemieślniczo-przemysłowej postanowiono instalację elektryczną powierzyć firmie „Kuczyński i Łabędzki“.

Kierownik robót budowlanych na wystawie, p. Kazimierz Meisling, zakomunikował komitetowi, że po usunięciu pewnych trudności technicznych przy budowie pawilonu głównego, roboty w całej pełni mogą być prowadzone.

Uchwalono w dniu 18 b. m. zaprosić na plac wystawy wszystkich członków komitetu i sekcji, aby zdać relację z dotychczasowej działalności komitetu wykonawczego i przedstawić im program dalszej pracy.

Ze względu na ważność sprawy, spodziewać się należy, że wszystkie osoby, należące do obu komitetów i sekcji gremialnie przybędą w dniu oznaczonym o godz. 7 wieczorem, na plac wystawy.

Postanowiono ogłosić w pismach, że na placu wystawy jest do wydzierżawienia: cukiernia, salon fryzjerski i eksploatacja teatru rozmaistości.

Z dniem każdym na wystawie okazuje się potrzeba zwiększenia personelu dozoru. Komitet wystawy kwestję tę postanowił załatwić w sposób następujący:

Korzystając z czasu wakacyjnego, wielu uczniów klas wyższych, nie mających środków materialnych na wyjazd na wieś, beczynnie spędza czas w mieście, a że beczynność w wielu wypadkach jest złym doradcą, uchwalono około 20 uczniów zaangażować do pracy na wystawie, rozumie się, za wynagrodzeniem. Pierwszeństwo oddano uczniom Szkoły Rzemiosł, lecz tylko tym, którzy przedstawią od swej zwierzchności szkolnej dobrą rekomendację.

(h)

KALENDARZYK TERMINOWY.

IMIONA SŁOWIAŃSKIE. Dziś Przędzima bł. Jutro Wita św.

ZABAWA. Dziś zabawa na korzyść straży ochotniczej łódzkiej w Helenowie.

KLUB RZEMIEŚLNICZY. Jutro uroczyste otwarcie czytelnicy, połączone z koncertem muzykalno-wokalnym w „Klubie rzemieślniczym“, (Wólczańska 25) o g. pół do 9 wiecz.

WYSTAWA RZEMIEŚLNICZA. Kancelarya komitetu wystawy rzemieślniczej (Piotrkowska 200) otwarta codziennie od g. 9 rano do 9 wieczorem.

CZYTELNIA PISM TOW. „WIEDZA“ (Rozwadowska 15) otwarta od godz. 6 po poł. do 10 wieczorem, a w niedziele i święta od godz. 10 r. do 10 wieczorem.

MUZEUM NAUKI i SZTUKI (Zielona 8), otwarte codziennie od godziny 4 po południu do 10 wieczorem; w niedziele i święta od godziny 12 w południe do 10 wieczorem.

WIADOMOŚCI KOŚCIELNE.

(h) **Procesya.** Uroczystości Bożego Ciała, zostały zakończone wczoraj procesją z kościoła św. Anny. Ulice i ołtarze były nader starannie udekorowane, a niektóre z nich nawet efektownie. Po niesporach procesya wyszła z kościoła na ulicę. Pochód procesjonalny ciągnął się na przestrzeni około wiorsty. Brały w nim udział bractwa kościelne z sąsiednich parafii, cechy i orkiestry, a straż ogniowa ochotnicza czuwała nad utrzymaniem porządku. Prawie że już było ciemno, kiedy procesya powróciła do kościoła. W procesji brało udział około 20,000 pobożnych.

(a) **Z duchowieństwa.** Nadetatowym wikaryuszem parafii św. Stanisława Kostki w Łodzi mianowany został ks. Stefan Żelazowski, dotychczasowy wikaryusz parafii Gombin.

(a) **Z Łągiewnik.** Wczoraj, w pierwszym dniu odpustu ku czci św. Antoniego przybyło do Łągiewnik około 3 tys. wiernych, w tej liczbie kompania z parafii Domaniewice, w pow. łęczyckim, z ks. Gąsiorowskim na czele.

KRONIKA.

(x) **Łódź—Prusow.** Przypominamy, że dnia 7 czerwca o godzinie 10 rano w kościele św.

2982-294

Krzyża ogrodnicy łódzcy urządzają nabożeństwo za spokój duszy ś. p. Bolesława Prusa.

(—) **Sprawy szkolne.** Dnia 10-go b. m. pod przewodnictwem członka Rady państwa A. M. Kułomzina odbyło się posiedzenie specjalnej komisji pojednawczej Dumy i Rady państwa. Omawiano projekt prawa o „wyższych szkołach początkowych“.

Jednomyślnie uchwalono, że uczniowie wyższych klas szkół początkowych powinni mieć prawo przechodzenia do odnośnych klas ogólnokształcących szkół średnich.

Egzaminy przy przechodzeniu takim obowiązkiem mają tylko z języków obcych i starożytnych, o ile te wykładane są w tym zakładzie naukowym, do którego przechodzą wychowawcy szkół początkowych.

— Minister komunikacji zwrócił się do Rady ministrów z wnioskiem o wprowadzenie na wszystkich kolejach szkół początkowych dla dzieci kolejarzy. Nauczanie ma być bezpłatne.

(a) **Manufaktura w Teheranie.** Rosyjski konsul generalny w Teheranie nadesłał do łódzkiego konsulatu giełdowego dane, dotyczące handlu towarami manufakturowymi w Teheranie.

Ogólny przywóz towarów manufakturowych wynosi blisko 25,000 bel na sumę 5,700,000 rb. Z tej liczby na towar rosyjski przypada 10 tysięcy bel wartości 2,200,000 rubli.

Do Teheranu przywożone są przeważnie perkale, kolenkor i t. p., towarów wełnianych przywożą tylko 2,500 bel, w tej liczbie z Rosyi 200 bel.

Następnie konsul wylicza, jakie towary cięższą się największym zbytem w Teheranie i dodaje, że perkale, sprzedawane w Teheranie, pochodzą wyłącznie z Anglii. Perkale angielskie są gorsze od rosyjskich, lecz za to znacznie tańsze.

Do Teheranu wysyłają swe towary następujące fabryki rosyjskie i krajowe: L. Rabenka, E. Zindla, manufaktury Prochorowskiej, manufaktury Bogołodsko-Głuchowskiej, Karola Szejblera, A. Baranova, S. Morozowa, Tagijewa, Szibajewa, Fodina i kilka innych.

Tranzakcje załatwiane są niemal wyłącznie za gotówkę, częściowo za zaliczeniami. Towar do Teheranu najlepiej wysyłać koleją do Baku, a następnie statkiem do Enzeli.

Pośredniczy w przewozie towarów „Biuro perskich transportów“, które pobiera opłaty dodatkowe, za ubezpieczenie towarów, przechowywanie ich i t. p.

Zdaniem konsula, towary rosyjskie w Teheranie mogą liczyć na duży zbył, idzie tylko o to, ażeby sprzedawać je po cenie nieco niższej, gdyż ludność jest niezamożna.

W ministerium handlu i przemysłu znajduje się lista firm w Teheranie, które prowadzą handel towarami manufakturowymi.

(h) **Na budowę kościołów.** Komitety budowy kościołów św. Stanisława Kostki i św. Wojciecha w Chojnach, aby móż rozpoczęte dzieło wykończyć i oddać do użytku pobożnych, a nie mając na ten cel odpowiednich środków, powzięły zamiar urządzenia zabawy dochodowej na ten cel. Dążenia komitetów bez wątpienia zasługują na duże poparcie.

Zabawa odbędzie się dnia 16 b. m. w ogrodzie „Tivoli“ w Rudzie pabianickiej. Początek o godz. 1 po poł.

Program zabawy jest bardzo urozmaicony. Między innymi bierze w nim udział 6 chórów i 3 orkiestry. Zapowiedziane są wspaniałe żywe obrazy, korowód łódek w oświetleniu ogni bengalskich, puszczane będą wianki na wodę i wiele innych niespodzianek.

(a) **Wyjazd gubernatora.** Gubernator piotrkowski szambelan Jaczewski wraz z rodziną wyjechał wczoraj wieczorem zagranicę.

(a) **Nominacya.** Gubernator piotrkowski wezwał komisarzy I cyrkułu policyjnego w Sosnowcu p. Rittera do Piotrkowa i zamianował go komisarzem 5-go cyrkułu w Łodzi. P. Ritter obejmuje natychmiast stanowisko.

(h) **Na urlop.** Sędzia pokoju VIII r. wyjechał na urlop; zastępować go będzie starszy kandydat do posad sądowych, K. Krauze.

(a) **Z Towarzystwa kredytowego m. Łodzi.** Dyrekcyja Towarzystwa kredytowego m. Łodzi otrzymała zawiadomienie od biura zjazdów przedstawicieli instytucji kredytu długoterminowego w Petersburgu, że minister skarbu zezwolił na zwołanie w roku bieżącym 3 zjazdu tychże przedstawicieli, który tym razem odbędzie się w Moskwie, na jesieni roku bieżącego.

Z ramienia Towarzystwa kredytowego m. Łodzi na zapowiedziany zjazd delegowani zostali pp. dyrektor biura p. Leon Gajewicz, zastępca dyrektora Towarzystwa p. Leopold Zoner i członek komitetu nadzorczego p. Dawid Lande.

Do tej pory odracowane zostały następujące wnioski, z którymi Towarzystwo kredytowe m. Łodzi zamierza wystąpić na trzecim zjeździe przedstawicieli Towarzystw kredytowych miejskich.

1) O wyjednanie zezwolenia ministeryalnego na dokonywanie umorzenia listów zastawnych Towarzystw kredytowych miejskich nie tylko drogą losowania, lecz i przez zakupy tychże listów na giełdzie, niezależnie od terminu zatwierdzenia w drodze prawodawczej ustawy normalnej dla Towarzystw kredytowych miejskich.

2) O nieprawidłowym ściąganiu podwójnej opłaty stemplowej od wypuszczanych w obieg listów zastawnych Towarzystw kredytowych miejskich t. j. stempla od listów zastawnych i opłaty aktowej, pobieranej przez rejentów przy sporządzaniu aktów wypłat pożyczek.

3) O zniesienie aktów przystąpienia do pożyczek Towarzystw kredytowych miejskich, jako zbytecznych.

4) O opłacie części rat obowiązkowych od pożyczek Towarzystw kredytowych, w stosunku wpłat na umorzenie kapitału listami zastawnymi nie wylosowanymi „al pari“.

W kwestyi wniosków, jakie rozpoznawane będą na trzecim zjeździe przedstawicieli — odbędzie się konferencyja w Towarzystwie kredytowym m. Warszawy z udziałem delegatów łódzkich.

(h) **Z reursy rzemieślniczej.** Zarząd reursy rzemieślniczej postanowił zaprosić w dniu 17 b. m. godzina 7 wieczorem na plac wystawy wszystkich członków reursy rzemieślniczej w celu zdania relacji w kwestyi wystawy i nieruchomości przy ulicy Widzewskiej nr. 117.

(x) **Z Klubu rzemieślniczego.** W sobotę dn. 15 b. m. o godzinie pół do 9 wieczorem, w lokalu Klubu rzemieślniczego (Wólczańska 23) odbędzie się uroczystość otwarcia czytelnicy klubowej, urozmaicona programem wokalno-muzycznym z udziałem p. Zielińskiej, artystki teatru poznańskiego (deklamacyja), p. Bornsteinówny (śpiew), p. Szmojsówny (fortepian), p. Broder-sona (koncertyna), p. Kisyna (mandolina) i p. Jedwaba (deklamacyja).

Akompaniować będzie wychowaniec warszawskiego konserwatorium p. Hirszfeld.

(h) **Ze zgromadzenia subjektów malarskich.** W niedzielę dnia 16 b. m. o godz. 3 po poł. w lokalu własnym, przy ul. Nawrot nr. 49, odbędzie się ogólne zebranie członków zgromadzenia subjektów malarskich.

(a) **W sprawie sprzedaży teatru Sellina.** Jak wiadomo, sąd okręgowy piotrkowski zatwierdził akt sprzedaży z licytacji gmachu teatru Wielkiego Sellina i innych budynków na terytorium przy ulicy Konstantynowskiej nr. 14.

Obecnie sprawa ta przesłana została do izby sądowej warszawskiej, na skutek apelacji wierzycieli hipotecznych, podanej przez adwokata przysięgłego p. Stefana Kobylńskiego w imieniu Skopa, Hellremana i Bassia.

(x) **Bezpośrednie wagony.** W chwili obecnej krążą w pociągach pocztowych na Brześć Litewski wagony wszystkich trzech klas bezpośrednio z Warszawy do Briańska w gubernii orłowskiej, w Briańsku zaś pociągi zbiegają się z pociągami kolei rysko-orłowskiej i moskiewsko-kałusko-briański.

Doprowadzenie wszakże wagonów bezpośredniej jazdy z Warszawy tylko do Briańska uznano za niewystarczające, praktyka bowiem wskazuje, iż z wagonów tych korzystają bardzo liczni podróżni z Warszawy do miast nadwołżańskich: Carycyna lub Saratowa. Z tego powodu w bieżącym rozkładzie jazdy mają być wprowadzone wagony bezpośredniej jazdy wszystkich trzech klas z Warszawy-brzeskiej przez Brześć Litewski, Zabinę, Luniniec, Homel, Briańsk, Orzeł, Griazi do Carycyna.

Czas jazdy zajmie bezpośrednio od brzegów Wołgi do Wisły trzy dni i trzy noce w pociągach zwyczajnych, przyczem sprzedawane będą karty dające prawo zajmowania nocą sypialnego miejsca w wagonach wszystkich trzech klas.

(d) Odmowa. Piotrkowska komisja gubernalna do spraw stowarzyszeń i związków odmówiła zatwierdzenia ustawy Towarzystwa opieki nad biednymi bezdomnymi żydami pod nazwą „Młojn Orchim“.

(e) Z przytułku noclegowego. W tych dniach nastąpi przeniesienie przytułku noclegowego do nowowbudowanego domu piętrowego w podwórzu posesyi dotychczasowego przytułku, przy ul. Cmentarnej pod nr. 8. W oddziale noclegowym nowowbudowanego domu pomieścić się będzie mogło z górą 200 osób, podczas gdy obecny przytułek, obliczony na 40 osób, zmuszony był przyjmować w porze zimowej na nocleg często z górą stu ludzi bezdomnych. Nowy przytułek noclegowy podzielony został na trzy oddziały, na salę ogólną dla mężczyzn na parterze, salę dla mężczyzn przyjezdnych, poszukujących pracy, i salę ogólną na I piętrze dla kobiet. Duża sala na I piętrze, niemająca dotąd swego przeznaczenia, ma mieścić w przyszłości kantor strzeżenia służb. Wejście do kantoru przytułkowego urządzone zostało od ulicy Cmentarnej, do oddziałów zaś żeńskich, męskiego i kuchni, prowadzą oddzielne wejścia z podwórza. W nowym domu rozmieszczono już sale zajęć komitetu przeciwwęzraczego. W jednej pracuje przy darciu pierza 8 kobiet, w drugiej znajduje się szwalnia, zatrudniająca 6 kobiet. W oddzielnym budynku, w końcu podwórza, urządzone sortownie przywożonych z miasta odpadków, w której pracują 4 kobiety i 2 mężczyźni. Papier z odpadków sprzedawany jest do papierni w Pabianicach, żelazo do „Huty Katarzyna“ w Sielcu pod Sosnowcem, blacha zaś cynkowa na wysyłana jest do fabryki specjalnej w Essen. Obecnie wre gorączkowa praca nad wykończeniem wewnętrznym trzeciego budynku, w którym urządzone zostaną wanny, prysznic i umywalnie, oddzielnie dla kobiet i oddzielnie dla mężczyzn. Urządzenie to kosztować ma 1600 rb. Z chwilą przeniesienia przytułku noclegowego do nowego budynku, odbędzie się poświęcenie lokalu.

(a) Wycieczka. Komitet dochodów nieślanych Stowarzyszenia pracowników handlowo-przemysłowych organizuje w dniu 29 i 30 b. m. zbiórkową wycieczkę do Czarnieckiego Góry. Koszty ustanowiono po rb. 6 kop. 50 od każdej osoby za podróż i całkowite utrzymanie.

(a) Plany zatwierdzone. Wydział techniczny rządu gubernalnego piotrkowskiego zatwierdził plany następujące: Stanisława Wanatowskiego i Józefa Dawickiego na dwupiętrową oficynę murowaną i budynki gospodarcze, na rogu ulic Siedleckiej i Łęczyckiej nr. 42/1804; Stanisława Gielmiewskiego na 3-piętrowy dom mieszkalny i oficynę przy ul. Pasaż-Szulca nr. 50; Edwarda Dysterheita na warsztaty ręczne do wyrabiania rur miedzianych do studzien i wodociągów, oraz oficynę, przy ul. Siedleckiej nr. 14/1640; P. Hołca na budynki przeznaczone na stajnie i wozownie przy ul. Benedykta nr. 88/1501, Józefa Jasińskiego na 2-piętrowy dom mieszkalny przy ul. Lutomińskiej; Augusta Deringa na nadbudowę trampła na murowanym budynku parterowym, oraz na urządzenie przedalni, przy ul. Milsza nr. 58; Juliusza Baganca na 2-piętrową oficynę i szopy na rogu ulic Pańskiej i Radwańskiej nr. 20/22; Juliana Banasiaka na murowaną oficynę jednopiętrową przy ul. Pańskiej nr. 7.

(a) Liczba inwentarza żywego. W końcu roku ubiegłego w obrębie powiatu łódzkiego znajdowało się w hodowli 36.754 sztuk inwentarza żywego w tej liczbie: koni 11.930, bydła

rogatego 19.930, owiec 1.130, świń 1635, kóz 119, cieląt 1899.

Inwentarz ten przedstawia wartość z górą półtora miliona rubli.

(a) Z sądów. Onegdaj sąd gminny na Bałutach rozważał sprawę mieszkańca Łodzi, Szejna, oskarżonego o zelżenie słowne konduktora kolejki zgierskiej Józefa Janca.

Przed kilku tygodniami Szejn, jadąc wspomnianą kolejką, wszczął z jancem spór na tle kupna biletu i wydawania reszty, przyczem obrzucał go ordynarnymi słowami.

Sąd po zbadaniu świadków skazał Szejna na 10 dni bezwzględno aresztu.

(d) Aresztowanie aferzysty. W swoim czasie władze wykryły szeroko rozgałęzioną szajkę aferzystów, celem których było uwalnianie bogatych młodzieńców od wojska.

Organizatorem i kierownikiem bandy tej był niejaki Berel Skop, który do spółki ze swoimi współwyznawcami nabył gmach teatru Wielkiego (Sellina). Po wykryciu szajki Skop uciekł do Łodzi, gdzie jakiś czas zarządzał teatrem.

Kiedy wysłano za nim do Łodzi listy gończe, zdołał w porę umknąć i ukrywał się w Królestwie przez trzy lata. Odszukać go pomimo energicznych poszukiwań nie zdołano. Dopiero w tych dniach były referent policji śledczej p. Millak otrzymał poufną wiadomość, że poszukiwany Skop ukrywa się w Warszawie w jednej z willi podmiejskich.

Bezwzględnie zawiadomiono o tem warszawską policję, która udała się do wskazanej willi i tam rzeczywiście znalazła Skopa w towarzystwie kochanki. Początkowo podawał się on za kogo innego, lecz kiedy pokazano mu fotografię, pogodził się z losem i pozwolił się aresztować.

Ponieważ zachodzi przypuszczenie, że Skop działalność swoją kontynuował i w Łodzi, sprwadzą go do Łodzi w celu przeprowadzenia ścisłego śledztwa.

(p) Wypadek przy pracy. Wawrzyniec Rybak, 50-letni cieśla, pracując wczoraj na budowie przy ulicy Piotrkowskiej nr. 24 spadł na bruk z wysokości III-go piętra i odniósł zwichnięcie prawej nogi i ogólne potłuczenie. Po udzieleniu mu pomocy przez lekarza Pogotowia, przewieziono go do szpitala Aleksandra.

(p) Ze schodów domu przy ul. Ogrodowej nr. 20 spadła wczoraj 50-letnia robotnica, Antonina Walał, i tak nieszczęśliwie, że przez liczny kontuzyl, doznała złamania prawego przedramienia. Opatrzył ją lekarz Pogotowia.

(h) Z sądu okręgowego. Sąd okręgowy piotrkowski rozpatrywał sprawę 24-letniego Piotra Brodzika, który w osadzie Jezów wraz z niezującym już dziś Józefem Winięckim napadł na Józefa Szlepera, grożąc mu rewolwerami. Sąd skazał Brodzika na 4 lata więzienia; 20-letniego Jana Bulińskiego i 20-letnią Janę Kliwiterasę, oskarżonych o kradzież koni, sąd skazał na pozbawienie praw i przywilejów i po 8 miesięcy więzienia.

(h) Z sądu. Sędzia pokoju i rewiru skazał następujące osoby za różne przewinienia: Lejzora Orbacha na 6 rb. kary lub 2 dni aresztu, za nieprzestrzeżenie przepisów policyjnych; Józefa Łazyga, właściciela piekarni na 50 rb. kary lub 24 dni aresztu, za zmiśnienie ozeladników do pracy po nad normę — Wolfa Milicha, za nieprzestrzeżenie przepisów budowlanych, na 50 rb. kary lub 24 dni aresztu.

*

(a) Zabawa „Lutni“ zgierskiej. W nadchodzącą niedzielę, t. j. 16 b. m., „Lutnia“ zgierska urządzi wielką zabawę w lesie miejskim. Program zabawy obfity i wielce interesujący. Zorganizowany zostanie pochód dzieci z chorałgiewkami. Do tańca przygrywać będzie orkiestra dęta. Początek zabawy o godz. 2 po poł.

(a) Zgierskie Tow. gimnastyczne uzyskało pozwolenie odnośnych władz na urządzenie zabawy dla swoich członków i wprowadzonych gości w dniu 16 lub 23 b. m.

(e) Z Towarzystwa Poż.-Uszcz. w Chojnach. Na mocy uchwały, zapadłej na ostatnim ogólnym zebraniu członków chojeńskiego Towarzystwa pożyczkowo-oszczędnościowego, otwarty został w tych dniach przy Towarzystwie oddział sprzedaży nasion zboża, maszyn rolniczych i ziemniaczkowych. Ze oddział taki był pożądanym świadkiem o tem ruch kupujących. Samego tylko owsa obroczonego sprzedano w ciągu kilkunastu dni 5 wagonów. Oddział ten znajduje się pod bezpośrednim kierunkiem prezesa zarządu Towarzystwa p. Jana Grzybowskiego. Jako nowość oddział zaprowadził sprzedaż młockarni do słomy prostej.

(e) Plany zatwierdzone przez rząd gubernalny piotrkowski nadesłane zostały do biura naczelnika powiatu łódzkiego na następujące budowlę: 1) Gustawa Fidera, na budowę gmachu parterowego na kinematograf w Zgierz pod nr. 11/26; 2) Augusta Reingolda, na budowę dwupiętrowej oficyny przy szosie rządowej w folwarku Pabianice; 3) Teofila Majera, na budowę domu piętrowego frontowego i komórek drewnianych, oraz ustępów w Chojnach; 4) Pawła Malarskiego, na budowę domu parterowego i takichże komórek w Chojnach; 5) Aleksandra Grodzkiego, na budowę domu piętrowego, komórek drewnianych i ustępów w kolonii Radogoszcz; 6) Leona Gromskiego, na budowę oficyny parterowej i ustępów drewnianych przy szosie rządowej w Zgierz.

(a) Jarmark. Wczoraj w Strykowie odbył się walny jarmark na różne towary i inwentarz żywy. Ruch na jarmarku panował ogromny.

(a) Czyje krowy? We wsi Konstancja, gminy Pieszkowice, w pow. łęczyckim, u włościanina Szczepana Stolarczyka jest do odebrania, zatrzymana przez niego krowa wartości około 70 rb. Na szosie, pomiędzy Łęczycą a Piątkiem zatrzymano jałowkę i roczniak.

(e) Wybory sędziego gminnego. W końcu bieżącego miesiąca dokonane zostaną wybory na sędziego gminnego II okręgu powiatu łódzkiego (w Rzgowie).

Na kandydatów do rzeczonych wyborów zatwierdzeni zostali przez władze panowie A. Wajcht, Jan Grzybowski i F. Nowak.

(e) Zbranie gromadzkie. W dniu dzisiejszym o godzinie 6 po południu odbędzie się we wsi Stara Góra pod Łodzią zebranie ogólne mieszkańców tej wsi w sprawie obmyślenia środków na zabrukowanie pozostałej części drogi Rzgowskiej na przestrzeni od osady Chojny do granicy osady Rzgów. Ponieważ mieszkańcy Rzgowa postanowili zabrukować własnym kosztem drogę na terytorium swych gruntów, przeto po zabrukowaniu drogi na terytorium gruntów wsi Stara Góra, droga ta stałaby się najbliższą i najdogodniejszą arterią komunikacyjną pomiędzy Łodzią a Piotrkowem, dotychczasowa bowiem komunikacja kołowa traktem przez Rzgów jest o 5 wiorst dłuższa.

O ile zapadnie uchwała decydująca zabrukowanie drogi, roboty rozpoczęte zostaną wkrótce.

(a) Reparacja szosy. Rozpoczęto gruntowną reparację szosy warszawskiej od Zgierza w kierunku wsi Krzywie.

(e) Poczekalnia kolejowa w Koluszkach. Na stacji Koluszkach drogi żel. warsz.-wied., gdzie bezustannie setki osób oczekują na pociąg kolei łódzkiej i iwangrodzko-dąbrowskiej w poczekalni znajdują się zaledwie dwie kanapy i trzy krzesła, wobec czego pasażerowie zmuszeni są niejednokrotnie oczekiwać na pociąg po dwie godziny w pozycji stojącej. Z powodu tego czyniono już zażalenia, na które służba stacyjna objaśnia, że meble z poczekalni i zegar zabrano do reparacji jeszcze... w marcu i dotąd nie zostały zwrócone.

(a) „Dom kolejarzy“ w Koluszkach. W nadchodzącą sobotę odbędzie się w Koluszkach uroczyste otwarcie świeżo-wybudowanego „Domu kolejowego“ kosztem Koła pracowników drogi fabr.-łódzkiej i Koła pracowników drogi wiedeńskiej. Po poświęceniu i otwarciu Domu, komitet organizuje wieczorem koncert w połączeniu z przedstawieniem amatorskim.

Wnieśli wspólnymi siłami „Dom kolejowy“ przedstawia 2 piętrowy gmach o wysokich suterynach, w których zarządzono mieszkania dla robotników kolejowych; cały parter przeznaczono na szkołę dla dzieci oficjalistów kolejowych; na I piętrze, na wysokość drugiego umieszcza się oszklona sala na zabawy i tańce, mogąca pomieścić około 300 osób. Wnętrze gmachu oświetlone jest gazoliną.

Z piśmiennictwa.

Ks. Władysław Skrzerzewski — wydał dwie broszurki:

- 1) „Religia to potęga“ — Warszawa 1911.
- 2) „Śmiutno mi Boże“ — Łódź 1912.

Broszurki te są przeznaczone dla młodzieży i napisane z dużym poetyckim nastrojem, językiem pięknym. Pierwsza z nich kosztuje 10, druga 20 kop. Nabyć je można w księgarni katolickiej.

(x)

Pielgrzymka z Petersburga.

Częstochowa święciła piękną uroczystość. Przybywali do niej pielgrzymi zdaleka, bo aż z Petersburga. Już przed południem ulicę Dojazd zajęły liczne tłumy częstochowian, wyczekujących na przybycie gości.

O godz. 1 m. 40 po południu przed peron zajeżdżał ekstra pociąg warszawski i wnet zaczęli wysiadać pątnicy, grupując się zrazu na peronie, potem na ulicy, wokół swych pasterzy, którzy w liczbie 10-ciu z prałatem D. Bączkowskim na czele powitani zostali przez grono obywateli. We wzorowym porządku i niczem niezakłóconej uroczystej ciszy ustawiła się procesja, którą rozpoczynało kilkadziesiąt chorągwi bractw i cechów; za nimi powiewa pięknie zdobna biała jedwabna chorągiew, od której wstęgi również białe niosły wybrane z pośród pątniczek dziewice. Z chorągwi tej jaśniał złoty napis „Dar pielgrzymki z Petersburga 1912 r.“ Tu następowały jedna za drugą 4 orkiestry. Każda orkiestra prowadziła osobną grupę pielgrzymów. Owacyjnie przyjmowano pielgrzymkę z Wilna, a jeszcze bardziej kilka szeregów uczniów szkoły rzemieślniczej ks. Malewskiego z Petersburga, którym przewodniczyli nauczyciele i wychowawcy pp. Orlicki i Czajkowski. Pochód ten wyruszył z przed dworca o godz. 2-ej m. 10 po poł. i z wolna zaczął się posuwać ulicą Dojazd i Alejami ku Jasnej Górze.

Procesję towarzyszyło przez miasto kilkanaście tysięcy ludności miejscowej.

Z wielu okien i balkonów rzucano kwiaty. Po przybyciu na plac Jasnogórski pod figurę św. Prokopa, przemówił do pielgrzymów o. Pius Przeździecki, paulin.

Zaledwie umilkły doniosłe słowa o Piusa, wstąpił na wzniesienie pod figurą ks. Przyrembel, przybyły z kompanią z Carskiego Sioła i odczytał z oryginału tekst listu J. E. ks. biskupa kujawsko-kaliskiego Stanisława Zdzitowieckiego, adresowanego do inicjatora i pierwszego przewodnika pielgrzymki ks. Dionizego Bączkowskiego.

Goście zwiedzili szczegółowo klasztor, świątynię Jasnogórską, skarbiec, wreszcie miasto i to, co jest w niem godne widzenia; Muzeum Hygieniczne w parku, Wzorową zagrodę włościąską. Wreszcie będą na dwóch, specjalnie dla nich danych, przedstawieniach w teatrze „Ogniska Robotniczego“ przy ul. Krakowskiej nr. 13.

Wczoraj, jako w oktawę Bożego Ciała, pątnicy w komplecie uczestniczyli w uroczystej procesji u św. Barbary. Wieczorem tegoż dnia w lokalu Stow. Rzemieślniczo-Przemysłowego odbyło się przyjęcie.

Dzisiaj pielgrzymka uda się w drogę powrotną.

Z WARSZAWY.

* Muzeum sztuk pięknych.

Na budowę gmachu dla miejskiego Muzeum sztuk pięknych magistrat wyznacza z dochodów miejskich corocznie 100,000 rb. i na ostatniem posiedzeniu uchwalił zebrane na ten cel 300,000 rb. przelać do depozytu, jako fundusz nietykalny budowy gmachu Muzeum.

Pod budowę tego gmachu magistrat nabył grunta konsystorza prawosławnego w Alejach Jerozolimskich, między ul. Smolną a Nowym Światem, ale dotychczas ani synod, ani konsystorz nie zawiadomili magistratu, kiedy i na jakich warunkach place te mogą być oddane magistratowi.

Z tego względu zarząd miasta nie może przystąpić do budowy gmachu.

Według kosztorysu wydatki na budowę gmachu wyniosą 600,000 rb. Na opracowanie projektu Muzeum magistrat zamierza ogłosić konkurs.

* Skon kuratora okręgu.

Wczoraj nagle zmarł na aneurizm serca kurator warszawskiego okręgu naukowego Posadzki-Duchowski.

* Epidemia tyfusu.

Ostatni biuletyn urzędowy z dn. 12 b. m. stwierdza 4 wypadki zapadnięcia na tyfus plamisty, a mianowicie w domach: Pawła 7, Pańska 43, Stawki 6 i Smocza 40.

Echa świętokradziwa na Jasnej Górze.

I departament karny warsz. izby sądowej rozpoznawał sprawę, będącą odgłosem zuchwałego świętokradztwa, dokonanego na Jasnej Górze w d. 23 października 1909 r.

Jak wiadomo, faktyczny sprawca kradzieży, którego lupem stała się sukienka cudownego obrazu Matki Boskiej Częstochowskiej, ozdobiona cennymi wotami, nie jest ujęty i śledztwo ustaliło jedynie podejrzenia przeciwko niejakiemu Stefanowi Miłoszowi, skazanemu w r. 1907 na 12 lat robót ciężkich i zbiegłemu.

Natomiast w kilka miesięcy po zbrodni natrafiono na ślad niejakiego Marcina Winiarka, 32-letniego chłopca ze wsi Kościelice, w pow. częstochowskim, któremu postawiono zarzut, że nie wiedząc o sposobie kradzieży, ukrywał tablicę metalową, do której była przytwierdzona sukienka.

Piotrkowski sąd okręgowy w styczniu r. b. uznał Winiarka winnym i skazał go na trzy i pół roku rot aresztanckich.

W rozpoznanej skardze apelacyjnej Winiarek bronił się od zarzutu ukrywania kradzieży, twierdząc, że niczego nie ukrywał; przypadkiem znalazł w stogu siana skradzioną z Jasnej Góry tablicę metalową i położył ją w krzak, nie mając zresztą zamiaru przywłaszczyć ją sobie.

Izba wywody apelacji odrzuciła i wyrok, skazujący Winiarka, zatwierdziła.

Krwawy napad bandycki.

(a) Wczoraj, o godz. 10 m. 48 portyer Rybak zawiadomił zawiadowcę stacji p. Trojanowskiego, że pociąg Nr. 2, który miał o tej porze wracać z Pabianic, dotąd nie przeszedł.

P. Trojanowski wobec tego udał się ekstrakociągiem do Pabianic, gdzie dowiedział się, iż wszystkie pociągi zostały wstrzymane z powodu późnego przybycia pociągu nr. 20, na który dokonano napadu bandyckiego.

P. Trojanowski zastał na miejscu wagon Nr. 20 (pociąg Nr. 3), którego ściany zostały uszkodzone od kul rewolwerowych, a szyby strzaskane, przyczem dowiedział się, że zabici zostali konduktor i jeden z pasażerów.

*

Według otrzymanych informacji sprawa przedstawia się następująco.

(d) Kiedy pociąg Nr. 3, wychodzący z Łodzi o godz. 10 m. 20 minął stację Ksawerów o godz. 10 m. 50, do wagonu wskoczyło dwóch zamaskowanych bandytów, uzbrojonych w rewolwery i, skierowawszy lufy do maszynisty i pasażerów, rozpoczęli ogień. Konduktor Franciszek Wójcik, 24 lat, rażony kulą w serce, padł trupem na miejscu. Strzelając w kierunku pasażerów, bandyci zabili Arona Brokmana, 30 lat; handlarza, zamieszkałego w Pabianicach, przezywając mu plerśi dwoma kulami. Ranił Szmitla Moszkowicza, 26 l., któremu kula przeszła przez szyję i Chaima Kadyka, 62 l., raniąc go w lewe ramię. Steroryzowawszy w ten sposób służbę pociągową oraz pasażerów, bandyci odeszli zabierając konduktorowi torbę z pieniędzmi, poczem zbiegli przez pola w kierunku Łodzi.

Po zniknięciu bandytów pociąg pojechał do Pabianic, gdzie zaalarmowano miejscową policję ratulonych zaś i zabitych odwieziono tym samym tramwajem do Pabianic, gdzie umieszczono ich w szpitalu.

Straż ziemska w Pabianicach zawiadomiła o wypadku policję łódzką, która, wzięwszy ze sobą psa policyjnego, Karaska, udała się na miejsce zbrodni. Pies znalazł w polu w życie w od-

ległości 50 kroków od szosy porzuconą przez bandytów torbę, zrabowaną konduktorowi, w której były tylko bilety, pieniądze zaś w ilości 20 rb. bandyci zabrali.

Oprócz zrabowanych konduktorowi pieniędzy bandyci obrewidowali również nielicznych pasażerów i zabrali im posiadaną gotówkę. Ile komu zrabowano, dotychczas jeszcze nie stwierdzono.

Zabity konduktor Wójcik osierocił żonę i 4 dzieci.

W poszukiwaniu bandytów dziś w nocy dokonano rewizji w południowej części miasta i podmiejskich okolicach, przyczem aresztowano kilkanaście osób, na ślad bandytów dotychczas jednak nie natrafiono.

Śledztwo w tej sprawie prowadzi sędzia śledczy 2 rewiru pow. łaskiego p. Dietl.

*

(e) Jak się w ostatniej chwili dowiadujemy ofiarom śmiałego bandytyzmu padło 7 osób, a mianowicie zabici; 1) konduktor Franciszek Wójcik, 2) Aron Brokman, 40 lat, kupiec z Pabianic, 3) Borysz Birman 30 lat, kupiec z Pabianic; ciężko ranni; 4) Szmitl Moszkowicz 25 lat, handlowiec — w brzuchu i płuca, 5) Chaim Kadyk 61 lat, kupiec z Warszawy, jadący po zakupie towarów — w rękę i ramię, odwiezieni do szpitala w Pabianicach; 6) Szyja Urbach 30 lat, fabrykant z Pabianic i 7) Rojza Lewkowicz 27 lat, żona kupca z Pabianic, odwiezieni do mieszkań po nabożeniu opatrunków.

*

Bandytów było pięciu. Dwóch wskoczyło na przednią platformę wagonu gdzie znajdowali się maszynista Wachowski i zabity konduktor Wójcik, trzech innych na tylną platformę. Wszyscy byli zamaskowani. Trzej bandyci w wagonie nie ostrzegając pasażerów zrazu zasypali ich strzałami. Powstała straszna panika, lecz o jakiegokolwiek samoobronie nikt nie myślał. Po steroryzowaniu bandyci kazali pasażerom oddać wszystkie posiadane pieniądze. Nikt nie stawiał oporu i spiesznie wręczono bandytom portmonełki. Z kieszeni zabitego Brokmana bandyci w oczach pasażerów zabrali 500 rb., innym różnie mniejsze sumy.

(a) Podczas napadu zaszedł znamienity fakt. Bandyci, znalazwszy się w wagonie spostrzegli wśród innych pasażerów niejakiego Zielińskiego, któremu kazali wysiąść z pociągu wraz z dwoma innymi kobietami.

Akademia nagiego tańca.

Wczoraj rozpoczął się w Monachium proces karny przeciwko nauczycielowi tańców Albinowi Hieberowi, obwinionemu o ciągłe występki przeciwko moralności, popełnione w 11 wypadkach. Ofiarami występków były, wedle aktu oskarżenia, uczennice założonej przez Hiebera w Monachium „reformowej akademii tańca“. Uczennice musiały nago wykonywać ćwiczenia gimnastyczne, przyczem Hieber dopuszczał się na nich aktów niemoralnych. Hieber nago pokazywał uczennicom rozmaite ćwiczenia, które następnie one wykonywały.

Napływ uczennic do tej akademii, jak stwierdza akt oskarżenia, był ogromny. Hieber wybrał tylko najpiękniejsze dziewczęta, z którymi natychmiast nawiązywał stosunki, co wywoływało między uczennicami sceny zazdrości. Do rozprawy wezwano na pierwszy dzień 29 świadków, przeważnie uczennic, tudzież lekarzy sądowych, którzy mają dać orzeczenie o stanie umysłu podsądnego. Hieber oświadczył, że zeznania uczennic podyktowane zostały chęcią zemsty za wzgardzoną miłość i wykluczenie ze szkoły. Rozprawa jest tajna.

Wędrowni Azefa.

Niedawno temu w gazetach zagranicznych pojawiła się wiadomość, że Azef znajduje się w Szwecji. „Birż. Wied.“ na podstawie zbranych przez siebie informacji podają wędrowni Azefa od chwili rewelacji Łopuchina.

Otóż od tego czasu przez sześć miesięcy Azef mieszkał w Petersburgu u jednego z wy-

bitnych ochraniaczy, służąc w dalszym ciągu.

Z usług jego korzystano i po interpelacji w Dumie państwowej. Aż w tym czasie miał rolę organizacyjną w śledztwie politycznym:

W r. 1910 mieszkał na południu Rosji, następnie w Finlandyi, a kiedy trafiono na jego ślad, opuścił Rosję.

Przez pewien czas mieszkał we Włoszech, a kiedy naczelnikiem ochrony został Karpow, Azeff znowu powrócił do Petersburga.

Po zabójstwie Karpowa, uciekł do Monachjum, tam napotkał na eserów i znowu zniknął.

Ostatnie półrocze przepędził na Uralu, w Paryżu i Szwecyi.

Obecnie znajduje się w Anglii.

TELEGRAMY.

PETERSBURG, 13 czerwca. (wł.) Ostatecznie zostało wyjaśnione, że posiedzenia Dumy państwowej ukończone będą w dniu 22 b. m., wszelako postawie zachowają pełnomocnictwa swoje do sierpnia. Czyni się to ze względu na komisję kompromisową, aby w razie potrzeby Duma mogła być zwołana.

Po ukończeniu prac komisji kompromisowej nastąpi rozwiązanie III Dumy.

TULA, 13 czerwca. (P.) Gorbunow-Posadow i ziemianin tulski Boulange za urządzenie w r. 1911 pogrzebu świeckiego zmarłej Szmidtowej, znanej wyznawczyni zasad Tołstoja, skazani zostali przez sąd okręgowy bez udziału przysięgłych na miesiąc aresztu na odwachu każdy.

WIEDEN, 13 czerwca. (wł.) Śledztwo w sprawie zamachu w Zagrzebiu na bana Chorwacy—Cuvaja, wykazuje szeroko rozgałęzione sprzysiężenie. Wykryto przygotowania do podobnych zamachów w miastach dalmackich i bośniackich. Skompromitowana w spisku prawie wyłącznie młodzież uniwersytecka, pomiędzy którą dokonano już licznych aresztowań. Również znaleziono cały skład ręcznych bomb.

PRAGA, 13 czerwca. (P.) Na wyborach uzupełniających do sejmku czeskiego z okręgu Mlada wybrano kandydatkę młodoczechów—pissarkę Kuneticką-Wickową. Mówią, że namiestnik zaprotestuje przeciwko temu wyborowi.

DYSELDFORD, 13 czerwca. (wł.) W tutejszej fabryce żelaza nastąpił dziś wybuch kotła, skutkiem czego 4 zabitych, 12 rannych.

KOLONIA, 13 czerwca. (wł.) „Köln. Ztg.“ donosi z Tanguer, że podróż sultana po kraju jest ciężkim błędem. Towarzyszy mu 2000 żołnierzy francuskich, jako straż przyboczna. Ludność jednak wobec tego uważa go za jeńca francuskiego i nie traktuje go jako panującego.

W Fezie mordy już ustały, ale bramy miasta są strzeżone przez wojsko i armaty. Ulice są zupełnie puste.

KONSTANTYNOPOL, 13 czerwca. (wł.) Dziś po południu wybuchnął wielki pożar w portowej dzielnicy miasta. W Galata, blisko giełdy i nowego mostu płonie wielki skład benzyny. Cała straż ogniowa usiłuje pożar umiejscowić. Ogień prawdopodobnie był podłożony.

LONDYN, 13 czerwca. (wł.) Na dzisiejszym bankiecie londyńskich izb handlowych wygłosił b. angielski minister wojny, admirał Seymour, dłuższą mowę treści politycznej. Mówca dowodził, że tylko dwa mocarstwa na kuli ziemskiej posiadają przyrodzone prawo do coraz większego rozwoju sił morskich i panowania nad oceanami, mianowicie w Europie Wielka Brytania, a Japonia w Azji. W konkluzji stwierdził admirał, że wszelkie żądania kredytów na jak największe pomnożenie floty wielko-brytańskiej powinny być uznane i przyjęte bez kwestyi. Wielka Brytania jest najbogatszym mocarstwem na świecie i nie może się cofnąć przed żadnym wydatkiem, aby swą potęgę utrzymać. Równocześnie zalecał lord Seymour powiększenie armii lądowej, co można osiągnąć tylko za pomocą zaprowadzenia częściowej służby obywatelskiej.

TEBRYZ, 13 czerwca. (P.) Według wieści wiarogodnych turcy w Urmii, którzy odwołali wojsko i artylerię z Mawanny na terytorium tureckie, znowu tam je wprowadzili. Do Uszny przybyła artyleria. Wzmocnienie sił tureckich w pasie spornym wywarło wrażenie przygnębiające na władze perskie.

Z ostatniej chwili.

Berlin, 14 czerwca. (wł.) Dzisiejsze dzienniki podają obszernie sprawozdanie z obstrukcji rusinów w komisji parlamentu wiedeńskiego, obradującej nad wzmocnieniem uzbrojeń. Ze sprawozdań tych przebija wielkie niezadowolenie z postępowania rusinów, których stanowisko może opóźnić wprowadzenie w Austrii reform wojennych, będących dla Niemiec zasadniczym warunkiem odnowienia trójprzymierza.

Paryż, 14 czerwca. (wł.) Na giełdzie utrzymywała się uporczywie wiadomość, że ponowne zamknięcie Dardanelów nastąpi lada dzień.

Paryż, 14 czerwca. (wł.) W Cherbourgu obiega pogłoska, że zatopiona łódź podwodna „Vendemiaire“ leży w zatoce Vanville w głębokości tylko 14 metrów. Jeśli pogłoska jest prawdziwa, to była możliwość bezpośrednio po katastrofie uratować załogę. Zarząd marynarki wysłał specjalną komisję dla zbadania tej sprawy.

Konstantynopol, 14 czerwca. (wł.) Dzięki szybkiej pomocy straży ogniowej udało się umiejscowić groźny pożar. 6 osób zostało ciężko rannych. Straty materialne ogromne.

Londyn, 14 czerwca. (wł.) Według zapewnień dzisiejszych dzienników, strajk portowy zmniejsza się, ponieważ część robotników podjęła pracę. Warsztaty okrętowe sprowadziły wielką ilość obcych robotników w celu utrzymania ciągłości pracy.

(Telefoniem z Warszawy)

Loterya. Dziś, jako w 5 dniu ciągnięcia 5-jej klasy 198 loteryi klasycznej Królestwa Polskiego, padły następujące główne wygrane:

2000 rb. nr. 8214, 10194, 12310.
1000 rb. nr. 10317, 10646, 11660, 13209, 23233.
400 rb. nr. 1302, 2522, 2779, 3539, 4129, 5220, 6980, 8328, 9958, 10580, 12923, 17741, 17886, 19367, 20025, 20783, 22905.
200 rb. nr. 472, 749, 4043, 5901, 8082, 9016, 13027, 16976, 18200, 19748.
100 rb. nr. 383, 1364, 3083, 4175, 4628, 5462, 5685, 6859, 7366, 8511, 8603, 8919, 10081, 15970, 17820, 18010, 18241, 18900, 19243, 20465, 21205.

OFIARY.

Na szkołę rzemieślniczą.

(Na fundusz im. Bolesława Prusa).

Z. Z. 50 kop.
Bronisław Łoziński 5 rb.

Na Pogotowie ratunkowe.

Zofia Br., jako karę za swawolę syna na kole 1 rb.

Na nędzę wyjątkową.

Pozostałe z wieńca na grób s. p. Władysława Przybylskiego, pracownicy drogi żel. fabr.-łódzkiej 10 rb. 66 kop.

Na chrześcijańskie kolonie letnie

Zamiast depezy na ślub pp. Stanisławy z Zasackich i Aleksandra v. Gersdorffów Erbrichowie 1 rb.

Tabela wygranych.

(Nieurzędowa).

W 4-ym dniu ciągnięcia 5-jej klasy 198-jej loteryi klasycznej Królestwa Polskiego (w dniu 13-go czerwca) wylosowano następujące wygrane:

Rb. 10,000 № 8620.
Rb. 8,000 № 8277.
Rb. 4,000 № 9486 9531 20207.
Rb. 1,000 № 9131 9142 11647 14780.
Rb. 400 № 2516 6975 7818 9196 9469 11772 14279 19619 17846 18690 25029 25187.
Rb. 200 № 411 3016 4813 7985 10573 11968 13178 13614 15652 19351 20430 22154 25309.
Rb. 100 № 541 754 1636 1891 1904 2186 4690 4951 5974 6557 8353 8873 9351 10612 10825 11349 13688 14451 14480 14759 15631 15845 15988 16306 17549 18049 18430 19459 23495.
Rb. 80 № 22 26 49 66 74 79 85 101 27 89 236 57 72 388 495 585 602 41 45 86 709 24 74 79 86 804 72 900 30.
1042 47 48 105 52 87 222 24 51 79 97 325 45 406 17 30 71 514 92 601 49 711 14 30 35 76 839 55 71 82 958 60.

2057 58 124 57 62 79 318 41 46 405 534 677 758 60
77 81 96 880 95 921 64 71 88.
3065 108 37 81 331 85 435 54 96 548 57 652 746 61
77 89 845 54 88 921 64 79 90.
4021 55 135 86 204 28 333 66 68 411 19 30 42 85
507 15 16 47 78 618 20 21 43 705 63 861 67 68 995 59
75 85.
5005 4 7 29 42 91 143 48 210 18 56 329 58 93 435
64 533 45 47 69 74 90 604 40 43 78 92 737 47 99 806 8
52 951.
6041 91 96 122 55 207 11 48 65 98 309 10 54 90 424
25 33 531 629 31 62 734 44 800 21 84 914 54 82.
7041 101 220 71 77 512 20 58 88 437 537 88 684 714
50 52 808 15 49 988 92.
8052 147 51 210 316 44 447 79 83 86 89 522 62 91
642 75 77 709 12 26 94 817 34 56 60 75.
9076 105 30 82 94 257 81 349 95 409 13 15 52 59 60
89 557 63 99 648 725 90 850 61 94 911 23 25 40 54 92.
10003 8 19 105 36 57 68 90 93 205 23 32 34 375 97
429 82 85 89 557 75 95 611 13 31 834 917 38 52 71.
11038 72 332 65 404 91 504 50 57 75 662 734 68 89
807 12 95 965 84.
12008 54 142 65 204 6 54 74 319 28 51 71 417 546 56
77 98 601 27 42 53 55 715 63 88 835 36 955 60 66 93 98.
18136 42 58 93 219 322 33 48 67 77 95 447 49 533
80 640 79 80 86 730 46 51 75 893 904 12.
14040 326 44 413 18 20 25 90 591 609 12 31 35 34
51 56 722 37 48 91 886 945 69 91.
15005 48 118 28 94 267 81 328 60 83 409 58 501 8
16 70 73 606 60 85 725 28 33 90 808 52 56 900.
16016 54 66 130 80 91 205 6 83 309 24 91 98 513 36
92 636 82 703 42 43 821 53 55 56 84 922 27 55.
17028 42 55 132 222 30 67 85 91 349 74 400 24 38
521 23 52 56 78 601 71 83 89 710 27 42 816 933 87.
18080 88 89 120 26 34 70 277 316 44 488 514 50 43
91 654 57 712 20 36 54 76 840 44 74 78.
19072 79 138 49 52 64 95 200 1 67 302 26 55 413 21
23 53 54 55 56 699 720 24 75 77 929 60.
20044 98 157 264 65 85 97 99 315 70 92 98 417 29
35 37 49 93 517 90 98 602 11 25 62 716 19 72 829 65 70
77 90 913.
21065 124 29 230 59 99 481 556 605 8 72 87 740 41
75 86 981.
22022 113 27 202 5 41 48 55 59 62 98 308 87 448 69
525 31 38 618 36 40 716 54 61 65 817 29 70 80 967,
23000 325 27 92 455.

GIEŁDA WARSZAWSKA

(Sprawozdanie telegraficzne—godzina 1, dnia 12/VI 1912 roku.)

	Zgd.	Ofiar.		Zgd.	Ofiar.
Czeki na Berlin . . .	46.50	—	5% L. m. Piotrkowa	—	—
4% Renta . . .	91.75	90.75	Akc. Lilpopy . . .	—	—
5% Pożyczka z 1905	105.50	104.50	„ Putławskie . . .	—	—
5% Pożyczka z 1906	105	104	„ Rudzki i S-ka	—	—
Frejmjówka 1-iej em.	472	462	„ Starachowickie	—	—
„ 2-iej	859	849	Banku H. m. Warsz.	—	—
Szlacheckie . . .	328	318	„ Łodzi . . .	421	417
4% Listy Ziemskie . . .	88.90	87.90	Rudzki i S-ka n. ak.	—	—
4% Listy Warsz. . .	—	—	B-ku H. Warsz. n. ak.	—	—
5% Listy Warsz. . .	92.75	91.75	B-ku Dysk. Warsz.	468	460
4% L. Łódz. 7 s. . .	88.80	87.80	Akcyje Żyrard. zakl.	291	287
4% L. Łódz. 6 s. . .	—	—	5% Oblig. Warsz.	—	—
Bank H. Łodzi n. ak.	—	—	4% L. Czestochowy	—	—
			Bank Państwa . . .	—	—

SPOSTRZEŻENIA METEOROLOGICZNE

Stacji centralnej K. E. Ł.

Data	Barometr przewod- ny do 0° st.	Termometr w st. C.	Wilgotność w %	Kierunek i prędk. wia- tru (metrów na sekundę)	Uwagi
13/VI 1 po poł.	765.6	+24.6	66	Z 1	Z dnia 13/VI Temperatura max. +27.0 C., min. 15.6 Opadu 1.8 mm
13/VI 9 wiecz.	784.2	21.2	99	W 1	
14/VI 7 rano	781.6	19.2	98	W 1	

Wiadomości zamiejscowe.

Ruch ludności w Niemczech. Marszałek von der Goltz, który od kilku lat bada kwestję wzrostu ludności w Niemczech, wygłosił w tych dniach w pruskiej izbie panów przemówienie i ze statystyką w ręku dowiódł, że przekonanie, iż ludność Niemiec wzrasta normalnie, jest z gruntu fałszywe. Naród niemiecki, również, jak naród francuski, traci swą siłę rozrodczą i to w stopniu bodaj jeszcze większym.

Wprawdzie w Niemczech stosunek przewagi urodzin nad śmiertelnością pozostał prawie ten sam, jaki był przed kilkudziesięciu laty, ale założyło to od tego, iż zmniejszyła się znacznie śmiertelność, która z 36 na 1000 w roku 1870 spadła na 15 w r. 1911. Natomiast cyfra urodzin spadła w stosunku jeszcze większym. W r. 1870 rodziło się 42 na 1000, a w r. 1911 tylko 20.

Jeśli stan taki będzie trwał, to Niemcy, zdaniem von der Goltza, będą niezadługo narodem „starców“, z przeważającą ilością ludzi wiekowych, i zaczną rywalizować z Francją pod względem zmniejszania się ogólnej ilości zaludnienia.

W sobotę, dnia 15-go czerwca r. b., jako w dniu imienin s. p.

Wita-Jana-Władysława Zarzyckiego

k. referenta wydz. asekur. Tow. Kredytowego m. Łodzi

odprawiona zostanie za spokój Jego duszy Msza św. w kościele św. Krzyża o godzinie 8-iej rano, na którą zaprasza życzliwych Jego pamięci

2182

RODZINA.

Z dzielnic polskich.

ZE LWOWA. Ustąpienie marszałka krajowego. Wczoraj w południe o godzinie 11 marszałek zaprosił urzędników Wydziału krajowego do sali Unii lubelskiej, aby się z nimi pożegnać. Marszałek przemówił w bardzo serdecznych słowach i między innymi oznajmił, że złożył w kasie krajowej 20 tys. k. (8 tys. rb.) na dwa stypendya, wyłącznie dla synów urzędników Wydziału krajowego. Imieniem urzędników przemówił do marszałka radca Misiewicz.

Oficyalna nominacja hr. A. Gołuchowskiego marszałkiem krajowym ma się pojawić dzisiaj w „Wiener Zeitung“.

Z KRAKOWA. Groźba ponownego lokautu. Powód grożącego lokautu w Bielsku leży w tem, że ugodę zawarła organizacja robotnicza chrześcijańsko-społeczna z pominięciem socjalistycznej. Część robotników socjalistów nie wróciła więc do pracy a agitatorzy odmawiają innym robotników od roboty. Fabrykanci zaś grożą lokautem od 17 b. m.

Po zajściach na Węgrzech.

Ze wszystkich stron kraju nadchodzą wiadomości o wzburzeniu umysłów. Pomimo, że onegdajszą audyencya hr. Tiszy u cesarza wypadła dla niego bardzo zaszczytnie, opinia publiczna nie chce się uspokoić i zwraca się przeciw Tiszy.

W Budapeszcie obiega pogłoska, że Kovacs został uratowany i życiu jego nie grozi niebezpieczeństwo. Rekonwalescencya potrwa czas dłuższy, poczem Kovacs będzie przewieziony do więzienia.

„ODEON”

DZIŚ! DZIŚ! DZIŚ!
KIOTO I JEGO ŚWIĄTYNIE Natura.

Nie chcesz nie wierzyć, a kłamać nie przeszkadza!
Komiczne.

Ziemska znikomość Dramat.

PORTRET PRINCE'Ń Komedya

DETEKTYW HYPNOTYZEREM Dramat.

TYGODNIK ILUSTROWANY, wypadki ostatniej doby.

Jaś sędzią — komiczne.

Nad program! Nad program!
Ćwiczenia gimnastyczne uczniów łódzk. Szkoły Handlowej.
Zabawa dzieci w Helenowie łódzk. chrz. Stow. nauczycieli.

Wojna włosko-turecka.

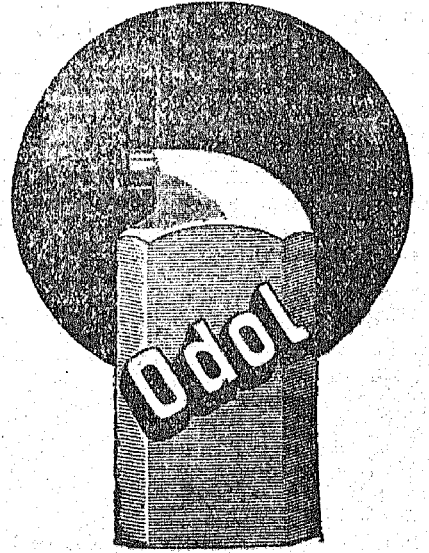
Różnica zdań pomiędzy wielkim wezyrem Hakkibaszą a ministrem spraw zewnętrznych Rifaatem-baszą, zaostrzyła się w ostatnich latach jeszcze silniej skutkiem ujawniającej się coraz wyraźniej skłonności do ustępstw ze strony Włoch.

Przybyciu znanego finansisty włoskiego Volpigo przypisuje prasa turecka ważne znaczenie. Zdaniem pewnej części tejże prasy, jest to pierwszy wystannik włoski, którego przybycie świadczyłoby o pewnej skłonności pokojowej ze strony Włoch.

Ogólna liczbą zmobilizowanych wojsk tureckich dochodzi obecnie do pół miliona. Pomimo to dalsze zbrojenia nie ustają. Wyślano znów 2 pułki celem powiększenia załóg w portach cieśniny Dardaneelskiej. Generalny inspektor artylerji, senator Riza-basza udał się do cieśniny, celem

zwiadzenia fortów i objęcia dowództwa nad obroną. Towarzyszy mu szef sztabu Hailibej. Obydwaj mieli przed udaniem się na miejsce przeznaczenia, pożegnalną audyencyę u sułtana. Póturzędowa „Italia” zapowiada, że Włochy rozpoczną na nowo akcyę na morzu Egejskiem, gdyż wszyscy włosi już wyemigrowali do Włoch i nie będą narażeni na straty. Poprzednia akcyę floty włoskiej w Archipelagu przekonała Włochy, że jest to najstabszy punkt Turcji i dlatego też akcyę podjęta będzie znowu na tym terenie. Turcyca zapewne odpowie na nią ponownem zamknięciem Dardanelów.

Włosi odparli pod Homsem w Cyrenajce zaćięty atak ze strony tureków. Po zażartej walce turcy zmuszeni zostali do odwrotu, pozostawiający na placu 495 zabitych. Ze strony włoskiej 20 zabitych, 50 rannych.

Przedsięwzięte przez znanych bakterjologów badania nad działaniem całego szeregu wód do płukania ust dowiodły niewątpliwie, że środki działające energicznie są szkodliwe dla zębów i błony śluzowej, nieszkodliwe zaś środki są zupełnie bezskuteczne. Jedyne wyjątkiem stanowi ODOL, obłożony dla substancji zębów i dla emalii i będący jednocześnie energicznym środkiem odkażającym przeciwko wszelkiego rodzaju zakazeniom, fermentacyom i sprawom gnilnym. Odol wsiąka w błony śluzowe, nie szkodząc im wcale, przeciwnie, wzmacnia je i pozostawia po sobie przyjemny orzeźwiający smak. Cena: Flakon kop. 85. Duży flakon, wystarczający na kilka miesięcy, rb. 1 kop. 50. 1045

DROBNE OGŁOSZENIA.

AIAIA! Nauczycielka języka polskiego z wyższem wykształceniem, posiadająca świadectwo rządowe, potrzebna. Dzielna 11 m. 7. 1969—3pts—2

Bezwarunkowo 5 lat można nosić garnitur ze „skóry angielskiej”, lokcie 50 kop. Piotrkowska 128—15. 4827—3wptp—2

Dwa sklepy kolonialne, dobrze prosperujące, w dobrym punkcie do sprzedania, Władzewska № 150. 4949—3—3

Do wynajęcia 3 i 1 pokój z kuchnią i wygodami. Radwańska Nr. 55. 4786—12—7

Do sprzedania 15 pudów masła. Ul. Gubernatorska № 37, drugie piętro. 5001—3—2

Do sprzedania z powodu choroby młaczarnia z filią piekarską, tamże wydaje się obiady. Wiadomość: Staro-Zarzywska № 87. 4954—3—3

Dwa magle zaraz do sprzedania. Władzewska 94, róg Nawrot. 4992—2—2

Do sprzedania zakład fryzjerski zaraz. Nowo-Cegielniana 29. 4900—3—2

Do sprzedania kompletne urządzenie zakładu fryzjerskiego. Wiadomość: Cegielniana № 28, Lachman. 4940—5—3

Do sprzedania gazometr. Radwańska 5, w Stowarzyszeniu „Praca”. 5010—3—2

Przewo pozostałe z budowy, w tem znaczna ilość dobrych desek, tania do sprzedania. Wiadomość: ul. Wodna 39, magazyn kolejowy 20. Majster Trojanek. 5011—3—2

Do sprzedania domek, pokój z kuchnią i stajnią na 3 krowy, Chojny, przy Müllera fabryce u właściciela. Wiadomość u Krygera. 5028—3ss—1

Do biura technicznego z poważnymi przedstawicielstwami potrzebny wspólnik, polak, o ile możliwości z zawodu technik z niemałym kapitałem. Łaskawe oferty uprasza się składać w Administr. Rozwoju pod lit. „S. R.”. 5042-1

Do słusarni potrzebni chłopcy do terminu i pomocnik do kowala. Długa 151. 5059—2—1

Fortepian sprzedam bardzo tanio i stół kuchenny. Piotrkowska 152 m. 10. 5005—2—2

Furgon piekarski w dobrym stanie do sprzedania. Ul. Pabianicka nr. 12 u kowala. 5059-3-1

Ładne mieszkania: 1, 2, 3 z kuchnią, z wszelką wygodą, sklep od lipca, pokój kuchenny zaraz do wynajęcia. Andrzeja 58. 5029—5pc—1

Magiel do sprzedania. Nawrot № 1. 4987—3—2

Magiel do sprzedania zaraz, ul. Zakątna 19. 4955—3—3

Maturzysta gimnazjum krakowskiego z uzupełniającą maturą rosyjską poszukuje kondycyl. Średnia № 31, Zabicki. 4948—2—2

Magiel do sprzedania. Ul. Ludwiki (Luizy) № 37. 5049-3-1

Młoda inteligentna paniątka poszukuje posady gospodyni, do osoby samotnej, ewentualnie posady w handlu. Oferty pod lit. „A. Z.”. 5045—2—1

Narzędzia ślusarskie, wodociągowe, tania do sprzedania. Wiadomość: ul. Długa 112 m. 11. 5051—2—1

Oddam chłopca 3 miesięcznego na własność. Aleksandryjska Nr. 9 u stróża. 5021—1

Osoby nie mające własnego fortepianu, a chcą się wprawić w muzyce fortepianowej, to proszę korzystać z okazji. Za godz. 15 kop. Wiadomość: ul. Orla 15, m. 16. 5052-1

Potrzebny stróż, trzeźwy, żona ty. Długa 125. 5018—3—2

Potrzebna zaraz mamka wiejska. Dzielna № 40 m. 1. 5015-3-2

Potrzebne zdolne staniczarki i uczenie zaraz. Piotrkowska № 115, oficyna, II-e piętro. 5009—3—2

Pokój umeblowany z całodziennym utrzymaniem zaraz do wynajęcia; tamże łóżko składowane z materacem do sprzedania. Dzielna 40 m. 1. 4192—3—4

Pokój umeblowany, elektryczność, wygody. Juliusza 31 m. 9, róg Przejazd, do wynajęcia. 4648—6—4

Piwiarnia do sprzedania. Karłowiska Szosa 52. 4960—3—3

Piwiarnia zaraz do sprzedania. Wiadomość: Benedykta 46. 4951—3—3

Potrzebny czeladnik blacharski zaraz, Ulica Słowiańska № 4. 5010—2—2

Piekarnia do sprzedania na dogodnych warunkach. Wiadomość w pralni Papudzińskiego, Władzewska 119. 5000—2—2

Potrzebne zdolne staniczarki. Piotrkowska 127. 4985—3—2

Potrzebny wspólnik do tkalni, który może złożyć 2 lub 3000 rb. Oferty proszę składać w Adm. Rozwoju pod „A. A. B.”. 4999-3-2

Potrzebne dwie podręczne, Cegielniana 62. „Marya”. 5026-1

Pralnia do sprzedania z powodu nagłego wyjazdu bardzo tanio. Wiadomość u Niemierskiego, ul. Zawadzka № 10. 5050—2—1

Przyjmę dwóch panów do wspólnego mieszkania. Przejazd 14, w podwórzu. 5052—1

Potrzebne zdolne podręczne do pracowni sukien. Mikołajewska 34, m. 45. 5055-1

Pralnia dobrze wyrobiona, zaraz jest do sprzedania z powodu wyjazdu. Wiadomość: Pańska 67, w sklepie korzennym. 5061—1

Pokój z kuchnią, z wygodami, na 4 piętrze do wynajęcia, ul. Dzielna 35. Wiadomość u rządcy domu, Władzewska 89. 4875-3-3

Potrzebny chłopiec na posyłki. Józef Eger, Piotrkowska 174, w podwórzu. 5043—1

Piwiarnia do sprzedania. Wiadomość: ul. Zielona róg Ludwiki (Luizy) 59. 5052—3—1

Poszukuję pożyczki 1500 rb. na pierwsze miejsce hipoteki domu parterowego w Radogoszczu. Zgłoszenia przyjmuje Administracja Rozwoju pod „J. K.”. 5058—3—1

Piekarnia do sprzedania. Mikołajewska 64. 5024—3—1

Plac lokci kw. 25867 do sprzedania w Rudzie Pabianickiej przy stacji tramwajowej. Wiadomość: Przejazd 13 m. 8 w Łodzi. 2408—1

Piwiarnia z ogródkiem i całkowicie urządzona do sprzedania w Ozorkowie, ul. Szeceblewska 414, cena przystępna. Wiadomość na miejscu. 4910—6—4

Poszukuję jakiegokolwiek zajęcia młody człowiek; kaucyę wymagalną złożyć mogę. Staro-Zarzywska 27 m. 15. 4965-2*-2

Power, automatyczne koło, do sprzedania za 70 rb. Hrabowska 3 m. 3, przy rzeźni miejskiej. 5022—1

Power z wolnym kołem amerykańskim, mało używany, tania do sprzedania. Południowa 27 m. 26; od 1—3 i 5—7. 5020-3-1

Skończony prawnik udziela lekcji, przygotowuje do szkół oraz na świadectwa, Mikołajewska 46 m. 3, od 9—12 i 5—7. 4971—3pta—2

Sklep galanterijny i piśmienny do sprzedania. Gold, Władzewska № 16. 5019—3pta—2

Sklep do sprzedania z powodu choroby. Ul. Skierniewicka Nr. 11. 4872—4*—3

Skład piwa zaraz do odstąpienia. Wiadomość: Zglerz, róg Wysokiej i Średniej, restauracya. 4939—3—3

Sprzedam dorożkę na gumach i konia karego, 5 letniego. Rokicińska Szosa 35, Guczek. 5057—1

Sprzedam zaraz piękną kolekcycę rogów w gustownej oprawie. Sieradz, dom Grabowskiego, I-e piętro. 5055—2—1

Uczeń VII klasy przyjmie kondycyę na wyjazd. Oferty dla „Sikromnego”. 4952—3—3

Sklep kolonialny i dystrybucyjny do sprzedania zaraz. Ul. Tramwajowa 15. 5044—3—1

Stolarskie warszlaty kupię w dobrym stanie, mogą być z narzędziami. Wiadomość: ul. Węgnerna nr. 13, przy Rzgowskiej, Dembowski. 5027—1

Sklep do sprzedania z powodu wyjazdu zaraz. Ul. Przejazd Nr. 24. 5060—3—1

Z powodu nagłej zmiany domowej oddam z obsługa niedrogo, ładny pokój umeblowany solidnej osobie. Gubernatorska 11 m. 51; od 5-jej do 7-jej. 5008-2-2

Z powodu wyjazdu sprzedam meble z 4 pokojów. Radwaiska 17-6. 4951-3pts-2

Zaraz do sprzedania sklep kolonialny w Piotrkowie z powodu wyjazdu. Oferty pod literami „J. S. 100“. Poste restante Piotrków. 5050-1

2 magle do sprzedania z powodu choroby. Widzewska 229. 5057-2-1

2 magle do sprzedania. Ulica Słowiańska 11. 4957-3-5

2 słoneczne pokoje z kuchnią, w ogródku, okazynie od lipca za 220 rb. rocznie. Przejazd 82. Wiadomość tamże. 5035-1

20% taniej!!! Z powodu zmiany lokalu są różne meble do sprzedania. Nawrot 2. Mebli magazyn. 4966-3-5

6000 centnarów lodu do sprzedania w Retkini, Ciszewski. 5035-3-1

Zagubione dokumenty.

Aniela Brzostowska zgubiła paszport wydany z gm. Hodaaków, pow. sochaczewskiego. 4972-3-5

Franciszka Garlińska zgubiła kartę od paszportu wydaną z fabryki Leonarda. 4991-3-2

Gustaw Nejbort zgubił kartę od paszportu wydaną z fabr. Mikołaja Cakumaki. 5040-1

Helene Zawadzka zgubiła kartę od paszportu wydaną z fabr. Heinzi. 5046-1

Jadwiga Rajek zgubiła paszport wydany z gm. Wierzchy, pow. sieradzkiego. 5006-3-2

Władysław Kacprzak zgubił kartę od paszportu wydaną z fabryki Plichain. 5048-1

Marcin Kulej zgubił paszport wydany z gminy Doleck, gub. warszawskiej pow. sieradzkiego. 5054-5-1

Michał Jankowski zgubił kartę od paszportu wydaną z fabr. Rousseau i Alarta. 4914-3-5

Magdalena Wota zgubiła kartę od paszportu wydaną z fabryki Polakiewicza. 5054-1

Maryanna Zimón zgubiła kartę od paszportu wydaną z fabryki Grohmana. 5051-1

Skradzono paszport wydany z magistratu m. Łodzi na imię Zygmunta Makowskiego. 4994-3-1

Samuel Kanwischer zgubił kartę od paszportu wydaną przez Zarząd fabr. Leonarda, Woelkera i Girbarda. 4994-1

Skradzono przy ulicy Pańskiej № 21 nacjonalny paszport oraz tak zw. „ruski wid“, wydany przez piotrkowskiego gubernatora 16 czerwca 1911 roku, za № 1451, na imię Józefa Hepermana Chejmas. 4895-3-3

Skradzono pugilares wraz z zawartością; między innymi dowodem skradziono paszport, wydany przez burmistrza miasta Buzza w dniu 30 kwietnia 1904 za Nr. 277, na imię Jana Bugulima Gokkotta. Uprasza się o odesłanie paszportu i dowodów pod adresem Łódź Dzielna 16; gotówkę można zatrzymać. 5025-1

Władysława Cyran zgubiła kartę od paszportu wydaną z fabryki Heinzi i Kunitzera. 4950-3-2

Walenty Jędrzejczak zgubił kartę od paszportu wydaną z fabr. Grohmana. 4950-3-2

Zaginiony kwit od paszportu wydany z fabryki W. Schwejgera, na imię Michała Orlikowskiego. 4997-1

Zaginiona karta od paszportu wydana z fabryki J. Pantla na imię Jana Kuzańskiego. 4878-3-5

Zaginiona karta od paszportu na imię Jana Juszcza wydana z fabr. Szejbiera. 5041-1

Zaginiona karta od paszportu na imię Franciszka Ogrodniczaka wydana z fabryki Geyera. 5047-3-1

Fostatyna Fullera
przyjemny pokarm, najodpowiedniejszy dla dzieci od 6 miesięcy do 10 lat, zwłaszcza w czasie odłączania od piersi i w okresie rośnięcia. Ułatwia ząbkowanie i zapewnia prawidłowy rozwój kości. Sprzedaż w składach aptecznych i aptekach. Wystrzegać się bezwartościowych naśladownictw. 1859

Wydział Rekomendacji Pracy Technicznej przy Stow. Wzajem. Pomocy Majstrów Fabrycz. Gub. Piotrkowskiej Nowy Rynek № 6

Rekomenduje zdolnych fachowców fabrycznych na posady techniczne wszelkich stopni. Dla W.W. P.P. Fabrykantów pośrednictwo Wydziału jest bezinteresowne. Przewodniczący Wydz. Rek. Pracy Feliks Przedpełski. Biuro Wydziału ulica Widzewska № 145 jest czynne codziennie z wyłączeniem świąt i niedziel od godz. 12 do 1-jej w południe i od 8 do 9-jej wieczorem. 549

MAJĄTEK ZIEMSKI

w dwóch księgach hipotecznych uregulowany razem do sprzedania. Jeden 189 morgów, drugi 40 morgów, dwa domy mieszkalne, dwa ogrody owocowe, inwentarz żywy i martwy w komplecie, ziemia pszenna wydrenowana. Wiadomość listownie: Folwark Dziektarzew, przez Lutomiński, gub. piotrkowska. 2160

2 kl. Szkoła koedukacyjna Zakład Freblowski z ogrodem.

Kursy dla freblanek Maryi Zarzyckiej Mikołajewska № 22 m. 24.

Zapisy codziennie od 9-5 po poł. do 20 b. m. 2184

LETNISKO (na folwarku Wola Grzymkowa 15 minut od stacji tramwajowej Aleksandrów. W oddzielnym domu murowanym 2 pokoje z kuchnią, i 1 pokój z kuchnią, las, park, tamże; owocowy 278 drzew do wydzierżawienia. Wiadomość w aptece Średnia 10 w Łodzi, telefon 20-40. 2188

Ogród

Gra o mistrzostwo w piłkę nożną. W czwartek, dnia 16 czerwca o godz. 8 rano Touring Club — „Kraft“ na placu sportowym, Fabryczna 4/6 Po poł. o godz. 5-jej 2154

Sport u. Turnverein — Łódzki Klub Sportowy na placu sportowym Kątna 11/13.

Różne ładne mieszkania i sklepy 2152

z wszelkimi wygodami, wannami, oświetleniem elektrycznym do wynajęcia od 1-go lipca, róg Tuszyńskiej i Rzgowskiej № 7, na rynku Geyera. Dowiedzieć się można codziennie od 12 do 6-jej.

D-r. Eugenia Kerer-Gerszuni choroby kobiece. Przyjmuje od 3-6 po poł. W niedzielę od godz. 9 do 12-jej rano. 2587 Piotrkowska 121. Tel. 18-08

Dr. ROSENBLATT Choroby uszu, nosa i gardła. PIOTRKOWSKA Nr. 35. Telefon 19-84. Przyjmuje od 10-11 i od 5-7; w niedzielę od 10-11. 2857

Dr. L. PRYBULSKI POWRÓCIŁ. CHOROBY SKÓRNE, WŁOSÓW, (kosmetyka), WENERYCZNE I MOCZOPŁCIOWE I NIEMOCY PŁCIOWE LECZENIE SYPHILISU EHRlich-HATA 606. Ul. Południowa № 2. Przyjmuje od godz. 8-1 r. i od 4-8 w, panie od 5-6 po poł. Dla pań osobna poczekalnia. 1420

Dr. Jędrzejczak ul. Andrzeja 7. Tel. 170. Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe. Godziny przyjęć: panowie od 8-11 r. i 5-8 po poł., panie 4-5 po poł.; w niedzielę i święta 8-12 r. 1463

Dr. Lipszyc powrócił. Choroby dzieci. Piotrkowska № 108, tel. 15-01. Przyjmuje do 10 i od 4-5 pp. 1607

Do wynajęcia od 1 lipca 1912 r. 3 pokoje z kuchnią, 2 pokoje z kuchnią, 4 pokoje z kuchnią, 5 pokoi, 2178

Każda pigułka bez zupełnie wyraźnego napisu „CAUVINA PARIS“ jest falsyfikatem. „Orginalne pudełko Pigulek Cauvina“ zaopatrzone są plombą komorową. 1855

Dwie morgi ziemi w całości, czyli 9 pacy jest do sprzedania przy torze wyścigowym w Rudzie. Wiadomość: Targowa 43, m. 45, od 6 wieczór. 2144

DOM

o 6 mieszkaniach z piwnicą na dobrych warunkach sprzedam za cenę przystępną z powodu zmiany interesu. Ulica Sporna Nr. 7. 2152

Dr. Stanisław Lewinson powrócił CHOROBY WEWNĘTRZNE Weobodnia 53, (róg Cegielińskiej) przyjmuje od godz. 8-9 r. i od 5-7 po poł. 2158

Do sprzedania Drewniana Willa w ogrodzie ogród 40x80, cena 2000 gotówki, potrzeba 3500 rb. Pośrednicy wylączeni. Wiadomość: ulica Zgierska Nr. 158 u właściciela. 2154

Zatwierdzone przez okrąg naukowy wieczorne kursy przygotowawcze na świadectwa: nauczycielskie, ucznia aptekarskiego z 4 klas i t. p. otwarte codziennie od 7-jej do 10-jej wieczorem. Mikołajewska № 22 lewa ofityna. 1684

Biuro nauczycielskie W. Rościszewskiej, WARSZAWA, Chmielna 25. (telef. 107-02). Nauczycieli, nauczycielki, wychowawczyń polki, angielski, francuzki, niemki, sprowadza wprost z zagranicy. 1415

Do zakładu fotograficznego „Leonardi“, ul. Dzielna 13, potrzebni są: Retuszer i retuszerka Kilku Kotlarzy znajdzie natychmiast robotę. Senatorska 21. 2180

Do sprzedania z powodu wyjazdu Piękny garnitur salonowy mebli, artystycznie rzezbionych wiedeńskiej roboty, (kanapa, 6 krzesel, 2 fotele, stół i lustro z konsolą marmurową. Ewangelicka 7, m. 2. 2172

3 pokoje z kuchnią na 1-ym piętrze z wygodami są od 1-go lipca do wynajęcia w domu Sw. Anny № 20, róg Długiej. 2170

Dr. L. KLACZKIN Konsultacyjna 11 SYPHILIS, skórne, weneryczne, choroby dróg moczowych, LECZENIE SYPHILISU EHRlich-HATA 606. Przyjm. od 8-1 rano i od 5-8 w, dla dam od 4-5. W niedzielę i święta tylko do 9 rano.

Dr. med. J. Szwarcwasser Piotrkowska 18. Choroby wewnętrzne i nerwowe. Specjalnie: choroby żołądka, wątroby i dróg moczowych, choroby dróg moczowych, LECZENIE SYPHILISU EHRlich-HATA 606. Przyjm. od 8-1 rano i od 5-8 w, dla dam od 4-5. W niedzielę i święta tylko do 9 rano.

Dr. S. KANTOR specjalista chorób skórnych, wenerycznych, choroby dróg moczowych, LECZENIE SYPHILISU EHRlich-HATA 606. Przyjm. od 8-1 rano i od 5-8 w, dla dam od 4-5. W niedzielę i święta tylko do 9 rano.

SPECIALISTA chorób skórnych, wenerycznych i niemocy płciowej Dr. LEWKOWICZ POWRÓCIŁ. Przy sypilisie zastosowanie preparatu „606“. ZACHODNIA № 33. od 9-1 i 6-8, dla Pań od 5-6 w Niedzielę 9-3. 2897

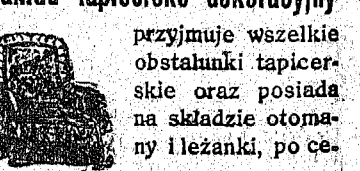
Poszukuje się wyrobionej Stenografistki w językach polskim i rosyjskim. Oferty składać pod „W“ w Adm. „Rozwoju“. 2192

Potrzebny zaraz CZŁOWIEK w wieku od 20 — 25 lat do notowania transportów bawelny. Wiadomość: ulica Senatorska № 19. 2190

Szkoła prywatna żeńska M. HANSENÓWNY Piotrkowska 271, m. 17 przyjmuje zapisy uczenic od lat 7-miu codziennie od godz. 9-12. Lekcje wakacyjne rozpoczyna się 1-go lipca. 2186

Lekarz-dentysta St. Dąbrowski powrócił Przyjmuje w prywatnym gabinecie przy Lecznicy. Ul. Piotrkowska № 127, tel. 25-98 1622 (róg Rozwadowskiej № 1).

WŁ. PRZEŹDZIECKI Łódź, Piotrkowska № 108 Zakład tapicersko-dekoracyjny przyjmuje wszelkie obstalunki tapicerskie oraz posiada na składzie otomany i leżanki, po cenach zniżonych.

WYKONANIE PREPARATY DO OBLIWI RADIUM PASTY, KREMY, GLAZURY I T.P. 1728